ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

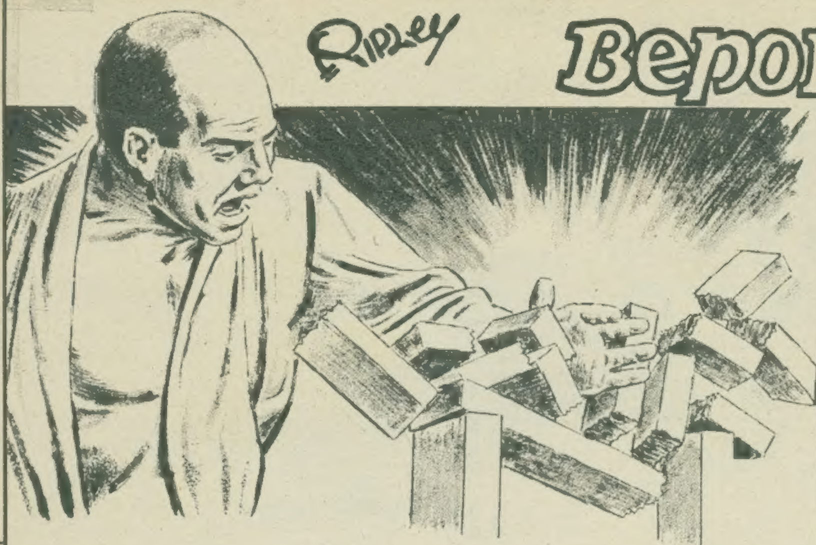
БРОЈ 1162
5. IV 1974. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XXXV
3 динара

Ripley

Веровали или не!

ВИЛИЈЕМ КОРБЕТ

из Рентона (САД) за 17 часова разбио је карате ударцима 5000 цигала.

МИНИЈАТУРАН ЗАМАК

са 4 куле саградио је у близини Бернслија, у Енглеској, гроф од Стрефорда и на сваку кулу исписао име једног свог детета да би могао да га запамти.

КУЛА

замка Кибур у Швајцарској има зидове дебеле 7 метара.

ПРАЉИНА ПРАКЉАЧА

у близини Ценгтра, у Кини, вајарско је дело природе. Стена је добила име због своје сличности с дрвеном палицом — пракљачом којом су приликом прања Кинескиње ударале рубље.

Једна

ЈУЖНОАМЕРИЧКА ПЛОВКА

коју је одгајио Вилијем Чалмерс из Санибенка, у Аустралији, била је тешка готово 15 килограма.

НАРОЧИТИ КОЛАЧ

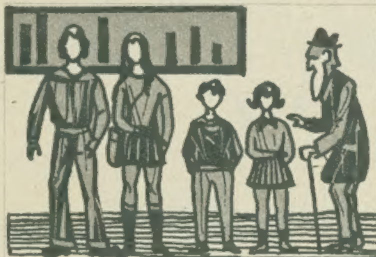
спрема се у Хесену (Немачка) само за дете које први пут полази у школу.

1162/2

1162/2

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● статистичари Уједињених нација недавно су објавили податак који каже да је крајем 1970. године укупан број људи на нашој планети износио 3.671.795.000. Од тог броја шездесет одсто су млађи од 20 година.

● хикори је дрво које расте у Северној Америци. Еластично је, тврдо и тешко, а употребљава се за израду луксузних кола, смучки, пропелера на авионима итд

● кошуље за спавање носе се тек од 17. века. Дотле су у европским земљама људи спавали наги.

● човек са беретом је скулптура коју је у белгијском месту Ливи извајала природа.

● у доба императора Константина Рим је имао 856 јавних купатила, док је Париз за време Луја XIV имао свега два.

● борбе с биковима арапског су порекла. Према историјским подацима маварске војсковође и шпански витезови борили су се, јашући на коњима, против разјарених бикова.

● жута застава означава заразу. Тако на пример кад се на неком броду истакне застава ове боје значи да је брод под карантином.

● на међународном сајму намештаја одржаном недавно у Келну, учествовало је 1260 излагача из 32 земље. Највеће интересовање посетилаца изазвао је кревет који се љуља. Конструисао га је један млади дизајнер из Хамбурга који је на ноге овог кревета ставио опруге тако да се заљуља када се спавач окрене на другу страну. Велико интересовање изазвала је и црна кухиња направљена по нацртима париског модног креатора Пјера Кардена.

● стручњаци једног енглеског предузећа направили су магнетску траку која може да се залепи било где. На пример, ако се монтира на шиваћу машину кројачица има при руци одједном све игле и чиоде а ако се монтира на отвор усисивача зауставља све металне предмете који би могли да продру у мотор апарата и оштете га.

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

Висока школа шпијун

Почињао је да учи кад би имао свега пет или шест година. Сваког дана морао је сатима да иде по сасвим узаној греди да би научио да одржава равнотежу, висио је рукама окачен о грању да би му се развили мишићи и да би се навикао на умор и успео да га савлада. Свакао је, трчао, пливао, ронио, верао уз најстрмије литице да би му ноге постале гипке а срце навикло на најтеже напоре.

У дванаестој години долазили су на ред трчање на дуге стазе и обука у руковању оружјем. Учио је да се мачује, да баца цилит, копље и оштроперац, нарочито копље са секиром на врху, да хитне шурикен — оштро сечиво у облику звезде — и да њима непогрешиво погоди циљ, да се бори обичном тојагом.

Тек када би постао јак, издржљив и вичан оружју, младић се могао надати да ће једног дана постати **ниња** и да ће му бити дозвољено да упозна све тајне вештине **нињуцу.**

ШИ-ЧИ-КО-ДЕ

Нињуцу је настао у Јапану, за време царице Суико која је владала крајем шестог и почетком седмог века, и развијао се под јаким утицајем кинеске технике војне шпијунаже. Али нињуцу није само вештина ухођења непријатеља. Она обухвата у себи и прикупљање података о непријатељу и његово узнемиравање, вршење саботажа и, најзад, уништавање. Ако бисмо данас желели да објаснимо шта је ниња онда би можда најтачније било ово: ниња је истовремено висококшколовани шпијун и одлично извежбани командос.

Пошто би савладао борбене вештине, ниња је учио да црта и израђује мапе, да се вешто прерушава и камуфлира, пева и игра, да рукује алатом дрводеље.

Карактеристична одећа ниња била је **шиноби шозоку** и састојала се од кратког капута, капуљаче и нарочито кројених широких панталона стегнутих испод колена. На ногама је имао одећу од сукна тако да је могао да се креће потпуно нечујно. Шиноби шозоку имала је два лица: спољашња страна била је црвеноцрна, а унутрашња тамноплава, зелена или бела што је зависило од годишњег доба или краја у који је ниња упућиван.

Прерушавање је било једна од специјалних вештина ниња која се звала **ши-чи-ко-де** што би се могло превести као „седам начина кретања“. У зависности од задатка ниња се облачио као **саругаку** — путујући глумац, **комосу** — путујући свештеник, **јамабуши** — свештеник из планинских манастира, **сукке,** будистички свештеник, **хокаши** — путујући забављач, **цунегата** — сељак или **акиндо** — трговац.

Да би могао да игра улогу свих ових људи, ниња је морао да уме да глуми и да пева, да зна разне молитве, да се разуме у трговину и земљорадњу.

Јоко аруки — ходање постранце

ХОДАЊЕ У СТРАНУ

За време обуке ниња нарочита пажња обраћена је на начин ходања. Сваки будући ухода морао је да савлада једанаест начина кретања. Првих десет, познатих као „десет корака“, чинили су: **нуки аши** — потајни корак, **сури аши** — корак код кога се ноге вуку по земљи, **шиме аши** — крут корак, **тоби аши** — летећи корак, **ката аши** — један корак, **о аши** — велики корак, **коаши** — мали корак, **кокизами** — ситан корак, **вери аши** — прави корак, **цуне аши** — нормалан корак.

Ниња је морао да научи још један начин ходања, **јоко аруки** — или корак постранце по којем је постао славан. Када би се ниња кретао на овај начин није се могло одредити из којег је правца дошао и на коју страну иде. Јоко аруки омогућавао му је да се креће брзо и нечујно, да се провлачи кроз уске пролазе и између густог дрвећа. Добро извежбан ниња могао је за три дана да превали и по 500 километара и да без одмора претрчи 160 до 200 километара.

Са собом је сваки ниња носио све што му је потребно, чак и пилуле **кито-ган,** справљане од разних трава сушених три године, које су му помагале да пет дана уопште не осети жеђ. У његовим тајним џеповима били су лекови против најчешћих болести, уједа отровних змија, мелеми за ране, средства за терање досадних инсеката. Само у изузетним случајевима користио је тајна складишта да би, не враћајући се у базу, употпуно своју опрему.

ЗЕЦ У ВИСОКОЈ ТРАВИ

Да не би био откривен ниња је морао да уме да се оријентише и у потпуно непознатом крају. Према сточном измету на пашњацима могао је да одреди колико је удаљено село које треба да заобиђе, знао је да птичји младунци никад не лете у правцу насеља, да су сви трагови дубљи уколико је насеље ближе. Избегавао је шуме и ливаде у којима је много зрикаваца и птица певачица и знао је да нагли престанак њихове песме значи да се приближава нека опасност. Затровану воду препознавао је по замућености, знао је да су годови — годишњи прстенови на дрвету — шири на јужној страни.

Нарочито опрезан постајао је када би се нашао у неком насељу, међу људима. Препознавао је отровану храну по карактеристичним „капима зноја“ које, видљиве само за њега, пливају по површини. Умео је да потпуно нечујно отвори свака врата а кад би се кришом увукао у нечију кућу пригушивао би не само бат својих корака већ и шум сопственог дисања покривајући уста нарочитом хартијом. Да у мраку не би срушио неки предмет ходао би на рукама. У тој вештини, названој **шинсо-тохо** — пут зеца у високој трави — сваки ниња био је прави уметник.

Према покретима и дисању ниња је умео да одреди да ли неко стварно спава или се само претвара. Ако на извршењу каквог задатка наиђе на правог спавача, ниња ће га свакако поштедети, али онога који се претвара да спава заувек ће ућуткати, и то потпуно нечујно.

ПЕТ ТЕХНИКА ЗА БЕКСТВО

Готон-но-јуцу или „пет техника за бекство“ обухватале су готово све начине да се ниња сакрије од непријатеља или побегне. Ту је његово лукавство достизало врхунац. Ако би се нашао на чистини изигравао би непомично страшило за птице, у мраку би се тако вешто склупчао да га нико не би могао разликовати од већег камена. Приљубљен уз грану или зид остајао је невидљив чак и за најоштрије око. Ако ипак не би могао да се сакрије, стављао би на лице страшну маску и кроз прорез за уста бљувао ватру — нарочиту смешу коју је имао у шупљим бамбусовим штапићима — и изигравајући тако демона плашио људе. Ни река за њега није представљала препреку. Склањајући се испред непријатеља потпуно би се загњурио и пливао испод површине дишући кроз цев од бамбуса чији је други крај једва вирио из воде.

Мада строго чувани, ниједан од ових трикова није могао дуго остати тајна и зато чим би један био откривен морао се измишљати нов. За то је била потребна богата машта, као уосталом и за измишљање увек новог алата и оружја. Правило је било да ниња никад не носи оружје које има само једну улогу. Његов мач, звани **ниња-то,** био је без икаквог украса али је зато могао да послужи готово у свим приликама. Корице су му биле дуже од сечива и могле су се користити као тојага, као дуваљка за избацивање отровних стрелица али и као цев за дисање испод воде. Кад је мач био у њима могле су лако послужити као пречка за висеће лествице. Ако се требало пребацити преко високог зида или се испету на стену балчак мача, дужи но код обичних мачева, служио је као ослонац за ногу: ниња би поставио мач уза зид, стао на бал-

Ниња у одећи шиноки шозоку

Пењање уз зидине

Разни облици шурикена

аже

Само је нинџа могао да препозна отровну храну по »капима зноја« што пливају на површини

чак, одатле се лако докопао врха а затим би своје оружје извукао помоћу узица везане око балчака.

Кусари-гама, сложено оружје које се састојало од српасте оштрице, ланца и ђулета, могло се лако сакрити јер је било мало. Служило-је да се њиме закачи и привуче непријатељ или његово оружје. Бачено вештом руком ниње погађало је циљ и секло као бријач.

И свако парче дрвета могло се претворити у оружје звано **бо.** Нинџа би га издубио и у шупљину стављао ланац с куглом на крају која би, вешто хитнута, могла да онесвести па чак и да усмрти човека. Понекад би у свој бо сакрио љуту течност или прах да би их, ако затреба, изручио непријатељу у очи и тако га привремено ослепео.

Ханкију или „пола лука" био је минијатурни лук са стрелом који се могао лако сакрити испод одеће. Служио је за одбрану али и да би кроз ваздух доставио хитну поруку другом нињи с којим је заједно кренуо у непријатељску позадину.

Рокогу или „шест оружја за пут" били су неизоставни део његове опреме. Рокогу су сачињавали **учитаке** — кратка бамбусова палица, **каги нава** — уже, **ами гаса** — шешир, **сањаку тенугуи** — пешкир, **секи хицу** — камена писаљка и **кусури** — лекови. Понекад је нинџа носио и **некоде** или „мачју шапу", мали предмет који је држао у шаци и који му је олакшавао верање уз стрме зидове утврђења јер је по себи имао шиљке сличне мачјим канџама. Некоде је био и велика помоћ у борби лицем у лице: њиме је нинџа гребао непријатеља.

ЗМАЈЕВИ У ПОМРЧИНИ

Опрему су употпуњавали још и **мусубинава** — веома лако уже испетено од коњске длаке или женске косе — и **шиноби кумаде,** оруђе и оружје слично грабуљама чије се држаље могла продужити извлачењем унутрашњих додатних делова. Ове грабуље, закачене зупцима за горњу ивицу зида, омогућавале су му да се увуче у непријатељску тврђаву.

Ниње нису биле само уходе. Када би прикупили сва обавештења о непријатељу и његовој снази, они су се претварали у војнике храбрије и спретније од обичних. У акцију су полазили у групама са унапред израђеним планом. Забуну у непријатељске редове уносили су помоћу **јами доко** — „змајеви у помрчини". Држећи се за огромне змајеве стизали би изнад непријатеља а затим се, вешто маневришући њима као падобранима, спуштали и почињали борбу. Понекад су за змајеве биле причвршћене „бомбе" које би се откачиле у одређеном тренутку. Како су змајеви били одлична мета непријатељским стрелама, ниње су се служиле њима само у ноћима без месечине.

Када је требало заузети непријатељско утврђење ниње су користиле лествице од ужади или огромне точкове сличне воденичним. На свакој лопатици точка био је по један нинџа. Точак се окретао и када би се његова лопатица нашла на висини утврђења нинџа би искакао на зидине. За њим би стизао други и што се точак брже окретао и убацивање у тврђаву одвијало би се брже. Слободне лопатице заузимале би нове ниње.

ПАТУЉАК ИЗ ЋУПА

Смелост и вештина нинџа нагнала је њихове непријатеље да своје куће претворе у права утврђења пуна клопки. Тако су, на пример, дрвени подови прављени тако да шкрипе и под најлакшим кораком. Прва просторија често је имала у поду капак који се спуштао и под најмањом тежином и незвани гост упадао би у подрум из којег није било излаза. Између пода и таванице разапињан је читав сплет жица: било је довољно додирнути једну па да у кући одјекне звоно или гонг. Приче да су грађене нарочито одаје из којих је нинџа упадао у дубок бунар или јаму пуну дивљих звери нису потврђене, али се оне и данас препричавају у Јапану.

Једна од најпознатијих прича о вештини и лукавству нинџа говори о догађају који се збио у 16. веку. Моћни племић Кеншин упорно се супротстављао војсковођи Оди Нобунаги који се борио против феудалаца а за јачање и учвршћивање цареве власти. Пошто у рату није могао да га савлада, решио је да га уклони лукавством и тако обезглави његову војску. Кеншин је знао да му Набунаге ради о глави зато је увек био окружен ниџама које је предводио мудри нинџа Касуми Дањо. Али, и поред свих мера предострожности Оди Нобунагин нинџа по имену Кемпачи успео је да се увуче у Кеншинов стан претворен у праву малу тврђаву. Откривши да је непријатељ продро у пространу кућу, Дањо са још тројицом Кеншинових нинџа кренуо је у потрагу. Угледавши у дну једног ходника неку тамну прилику, потрчали су у том правцу али су сва четворица пали од стрелица које је на њих избацио Нобунагин нинџа скривен у мрачном углу испод саме таванице. Верујући да да му је пут до Кеншина сада отворен, Кемпачи је скочио на под али га је ту сачекао Дањо који се само претварао да је мртав.

Причи би ту био крај да мудри Ода Нобунага није рачунао и са таквим исходом. Због тога је неколико седмица пре тога послао једног нињу патуљка, високог ни метар, који се захваљујући свом малом расту лако увукао у Кеншинову кућу. Овај нинџа-патуљак, који се звао Укифуне Јинији, могао је да се сакрије и на најмањем простору. За време обуке и припрема за овај задатак он је данима живео згрчен у једном мало већем глиненом суду. У Кеншиновој кући сакрио се на најнеочекиванијем месту: испод пода мале одаје у коју чак ни крунисане главе не одлазе с пратњом. Када је после неуспелог Кемпашијевог покушаја да убије непријатеља свог господара Кеншин тог јутра ушао у малу одају да обави своје потребе, патуљак га је кроз рупу на поду пробо одозго мачем све до грла. На Кеншинов крик у одају је упао његов главни нинџа Дањо и нашао свог господара већ мртвог. Од убице није било ни трага. Јер, чак ни лукавом Дањи није пало на памет да завири испод пода јер није могао ни замислити да би се жив човек могао сакрити на таквом месту. И док су у кући оплакивали Кеншинову смрт, патуљак се кришом извукао и похитао да Оди Нобунаги јави да је његов највећи непријатељ мртав.

ДИКАН и ШПИЈУНИ

Н. ЛЕКИЋ — Л. СРЕДАНОВИЋ

СТРОГО ПОВЕРЉИВО

* ПРЕВРАТНИЧКЕ

ИДУЋЕГ ПЕТКА: МИРОЉУБИВ СКУП ИЛИ ЗАВЕРА?

ИГРАЈТЕ, ДЕВОЈКЕ!

Изгледи на спас били су мали, али Петру Кеглевићу изненада паде на памет спасоносна идеја.

Петар Кеглевић је био подбан у Јајцу. Титула и положај нису му доносили радост. Напротив, године су текле а он је на прсте могао изборјати мирне ноћи које је провео у граду. Стално је морао да се довија како да са шачицом војника одбрани утврђени град од Турака, који су га често опседали. Ако би успели да заузму утврђени град Јајце, Турцима би била отворена врата за даље продирање на северозапад.

Турака је било увек много а њих увек мало. Више ни сам није знао колико су пута Турци нападали град за време његовог подбановања.

Јесу ли Турци, Блажо?

Дошла је и 1519. Година ни боља ни гора од других пре ње. Било је лето када је једног дана код подбана изненада упао Блажо Керуј, један од његових најхрабријих војника. Од трчања уз камене степенице једва је говорио хватајући дах:

— Господару, ево их..! Проклети били, баш нам не дају мира!

— Турци, Блажо?! — скочи подбан и не чекајући одговор јер га је већ знао, излете кроз врата као ношен ветром. Крупним корацима за њим је грабио Блажо.

Узбуна је већ била дата, а масивна градска врата затворена. Војници су трчали према бедемима града а народ се склањао у куће.

Прва група Турака на коњима и са исуканим јатаганима појавила се на чистини испред града. Полегали по вратовима коња витлали су кривим сечивима јурећи према улазу у град, али када су видели затворена врата и војнике на бедемима стали су као укопани. Схватили су да их је стража на градским зидинама приметила још док су се пели путем према граду и да их браниоци града спремно чекају. Окренули су коње и удаљили се уз подврискивање. Браниоци су их испратили радосним клицањем.

— А што си, господару, тако мргодан? Зар ти није мило што Турци пре одоше него што дођоше? — изненађено упита Блажо подбана који се једини није радовао. Подбан се наслони обема рукама на ивицу широког зида утврђења, погледа низ пут, што је водио према Бањалуци, и уздахну.

— Све ми се чини, Блажо, да су ови дошли само да омиришу ваздух. Праве турске војске и невоље ето за неки дан, а можда већ и сутра! — одврати му подбан. Одмах је издао наређење да се удвоструче страже и да сви буду на опрезу.

Ноћ је прошла мирно. Освит следећег дана донео је потврду подбанових предвиђања: дугачка колона Турака полако се кретала према граду. Истог дана, после подне, ушанчили су се у близини и почели да туку из топова.

Дани су пролазили а Турци су све жешће наваљивали. Храбри подбан са својим јунацима одбијао је све нападе. Очекивао је помоћ од хрватског бана али она није стизала. Грозничаво је тражио излаз. Изненада пала му је на памет необична идеја. Позвао је Блажу Керуја и наредио му да се чим падне ноћ са стотину војника неопажено извуче из града, прође поред турских стража и зађе Турцима за леђа. После тога требало је да сакривен у шуми чека знак за напад који је уговорен између њега и подбана.

Подбан је с коњаницима јурнуо међу запрепашћене Турке који су стајали очарани лепим девојкама.

Успела превара

Ни сам подбан није много веровао у успех тог подухвата али је то било једино што је тог тренутка могао да предузме. Блажо је успешно обавио све оно што му је подбан наредио. Сакрио се у шуму и чекао уговорени знак.

Сунце је било високо одскочило када је подбан замолио све лепе девојке у граду да дођу, до градских врата. Пре него што је наредио да се врата отворе рекао им је:

— Изађите на ливаду испред града, берите цвеће, смејте се и играјте!

Преплашене девојке нерадо су га послушале. Турци су у први мах били изненађени призором, а онда је једна група, привучена лепотом девојака, потрчала према њима. Веровали су да им се ништа не може догодити јер су девојке биле ван пушкомета бранилаца са зидина града.

Подбан је то и чекао. Са својим коњаницима излетео је из града и јурнуо међу запрепашћене Турке. У исти мах дао је уговорени знак Блажи који је јуришао на турску војску у шанчевима. Настао је метеж јер су Блажини војници намерно дизали паклену вику не би ли Турци поверовали да опседнутом граду стиже помоћ. Турке је захватила паника. Поверовали су да су опкољени. Њихови официри су дали знак за повлачење. Не знајући да су преварени, узмицали су од града. Јајце је било спасено.

Стотину на једнога

Већ после две године, 1521. Турци су опет напали град. Предводио их је Хусер-бег. Изгледало је да се против несрећног народа у Јајцу заверило и небо и земља. Хусер-бегу су се придружили мостарски Синан-паша и смедеревски Бели-бег. Град је опколило двадесет хиљада војника а бранило га свега две стотине јунака.

Изгледи на спас били су мали. Турци су 18 месеци јуришали сваког дана али су се њихови напади разбијали о тврде зидине града. Околина је била прекривена њиховим мртвим телима. И овога пута, као и увек подбан је био на челу бранилаца. Трчао је од војника до војника, обилазио грађане, храбрио их и бодрио.

Градом су се кретали живи људски костури јер су залихе хране одавно нестале. Да би спречио да град добије било какву помоћ, Хусер-бег је наредио да се на путу за Бањалуку подигне велики зид!

Турци су обуставили нападе. Чекали су. Време је радило за њих. За мучење гладног народа у граду измислили су суров начин: свакога дана надомак градских зидина пекли су на ражњу јагањце и овце. Мирис печења који је ветар наносио у град кидао је утробу изгладнелим људима.

Подбан је опет тражио некки излаз. Даноноћно је размишљао али је на крају морао да призна да се овога пута неће извући и да је дошао крај слободи и животу.

Помоћ је стигла неочекивано од хрватског бана који је са неколико хиљада војника пришао граду са друге стране, а не путем од Бањалуке. Када су их угледали, радосни браниоци отворили су градска врата и јурнули на Турке цедећи из себе последње остатке снаге. Јајце ни овог пута није пало.

После ове опсаде Јајца, већ остарелог и исцрпљеног подбана Петра Кеглевића аустро-угарски двор је сменио и команду над градом поверио Стјепану Црбоногу.

Хусер-бег је 1528. године поново напао Јајце и заузео га.

Д. Ш.

СТАРА АРХИТЕКТУРА ДУБРОВНИКА

ГРАД-МУЗЕЈ

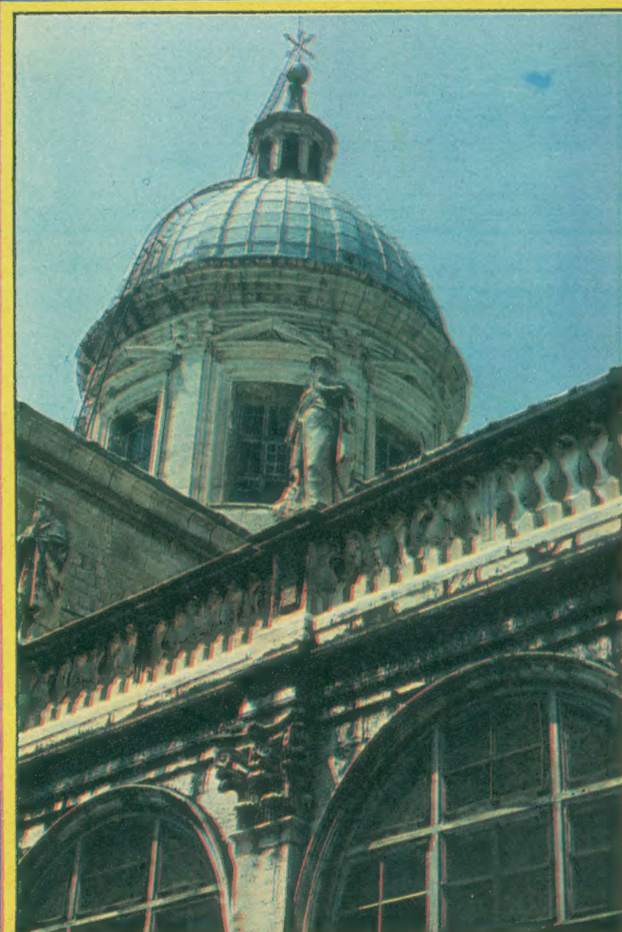
Кад су око 614. Словени разорили грчко-римски град Епидаурус, данашњи Цавтат, уплашено становништво је побегло на оближње острвце заштићено високим хридима и ту почело да гради ново насеље Рагузу. У исто време с друге стране у шумовитој дубрави на копну Словени подижу свој град Дубровник. Везе између Дубровчана и Рагужана постепено се продубљују док најзад није дошло до потпуног спајања и стапања. Од XIII века Дубровник живи као једна градска целина којом, све до пада Дубровачке републике, управља затворени круг властеоских породица. На челу Републике налазио се кнез а све одлуке доносили су: **Велико вијеће** (сви пунолетни мушкарци племићких породица), **Вијеће умољених** (Сенат сачињен од ограниченог броја старије властеле) и **Мало вијеће** (састављено од 11 сенатора). Нико ко није био племић није имао право бирања и одлучивања. Дубровник се као засебна Република, одржао све до 31. јануара 1808. кад га је Наполеон укључио у новоосновану краљевину Илирију.

1. **ТВРЂАВА СВ. ИВАНА** — Кружни зид око Дубровника завршава се Тврђавом св. Ивана која штити улаз у градску луку. Она је једно од најстаријих утврђења у Дубровнику. Данас се у овој тврђави налазе два музеја: Поморски и Етнографски а у приземљу је акваријум. 2. **КНЕЖЕВ ДВОР** — Због пожара и земљотреса ова монументална палата, чију су градњу у XII веку започели велики мајстори оног доба Онофрио дела Кава, Микелоцо Микелоци и Јурај Далматинац, више пута је преправљана и обнављана. Тако је добила обележја више стилова (најпре готског, па ренесансног и барокног) али се они хармонично повезују и целој згради дају јединствену лепоту. У приземљу Кнежевог двора некад су се налазили државни уреди,

1

3

2

4

5

7

6

8

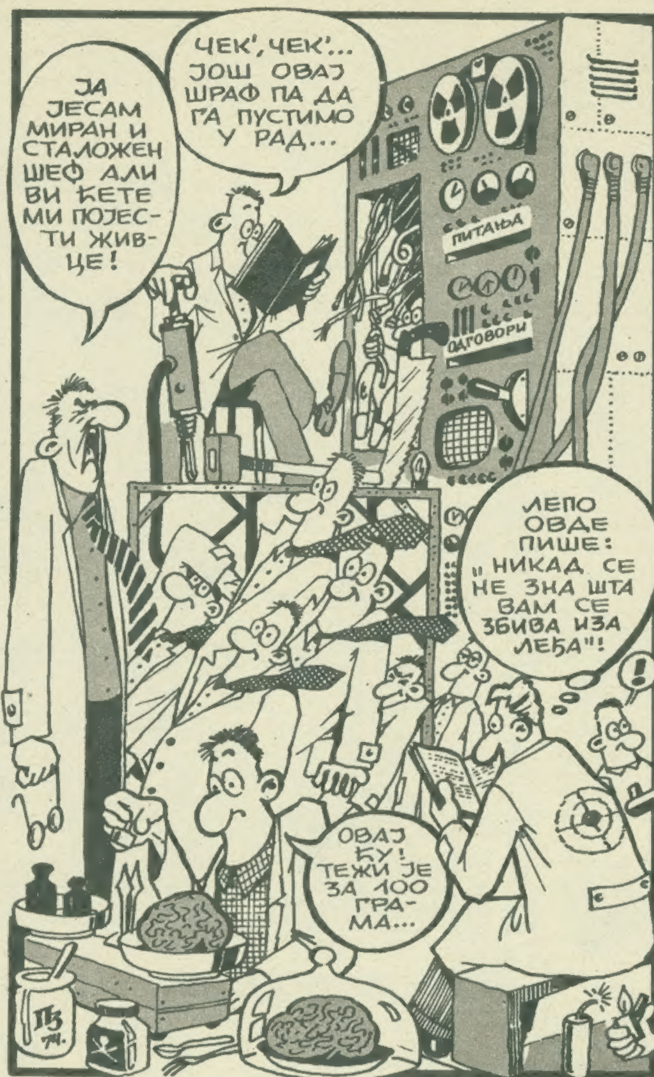
затвори и складишта муниције, а на спрату су биле кнежеве просторије као и просторије за састанке. Изнад улаза у Велико вијеће на латинском је уклесано: ЗАБОРАВИТЕ НА ПРИВАТНЕ И БРИНИТЕ ЗА ЈАВНЕ ПОСЛОВЕ! У Кнежевом двору данас се налази део Дубровачког музеја и Научна библиотека, у њему се одржавају приредбе а пред зградом се изводе оперске и позоришне представе Дубровачких летњих игара. 3. и 4. **КАТЕДРАЛА** — Кад се енглески краљ Ричард Лављег Срца, каже једна легенда, 1192. враћао из трећег крсташког рата, на мору га је задесила страшна олуја из које је једва некако успео да се спасе и докопа острва Локрума код Дубровника. На том месту он је хтео да подигне цркву, али су га Дубровчани наговорили да уместо тога да прилог за велику градску катедралу. Прва катедрала, која је подигнута између XII и XIV века, порушена је у земљотресу 1667. па је касније на њеном месту подигнута друга. У њој се налази спомен-плоча великом научнику, Дубровчанину Руђеру Бошковићу. 5. **ПЛАЦА С ФРАЊЕВАЧКИМ САМОСТАНОМ** — До XII века овај део града био је морски залив који је делио стари гребен од копна. Данас се на том месту налази Плаца, или Страдун, најдужа улица у Дубровнику. При крају улице је велики комплекс Фрањевачког самостана са црквом у средини. У музеју самостана чува се инвентар старе дубровачке апотеке, основане 1317. кад и самостан а у стакленим витринама изложени су многи радови дубровачких мајстора и реткости самостанске библиотеке. 6. **ПАЛАТА СПОНЗА** — Ова зграда готско-ренесансног стила, саграђена између 1516. и 1521, служила је некад као царинарница. На првом спрату, где је данас читаоница Државног архива, састајали су се учени људи и одржавали књижевне састанке, уметничке приредбе и разне забаве. 7. **ЦРКВА СВЕТОГ ВЛАХА** — После куге која је харала 1348. подигнута је црква заштитника Дубровника светог Влаха. Она је издржала велики земљотрес 1667. али је уништена у пожару 39 година касније. Нова барокна црква, мања по раскоши и величини од раније, подигнута је одмах после пожара а главна купола јој је завршена 1715. године. На главном олтару постављен је позлаћени сребрни кип св. Влаха с макетом Дубровника. 8. **Детаљ из Кнежевог двора.**

КОМ... НИЈЕ

Само у кори великог мозга човека налази се четрнаест милијарди ћелија!

Кад би електричари покушали да од најфинијих транзистора и диода израде модел који би по својој грађи и функцијама био бар приближно сличан људском мозгу добио би се тако гломазан уређај да би за његов смештај био потребан огроман хангар у који може да стане десетак авиона! Код човека су, међутим, све те силне милијарде ћелија, смештене у орган који је тежак једва килограм и по! Мозак је најкомпликованија творевина природе на нашој планети.

Његове функције нису ништа мање сложене од грађе.

ПАЗИ, ГОРИ!

Заједно с кичменом мождином он чини, да тако кажемо, централу у коју стижу сви утисци, и са површине тела и из унутрашњости организма. Тај такозвани централни нервни систем прима и прерађује све утиске и издаје наређења шта ће се радити у организму, треба ли смањити или појачати функцију неког органа, уређује њихове међусобне односе али се исто тако брине и како ћемо одговорити на различите надражаје који нам долазе из спољашњег света и алармира нас на одбрану.

На пример, нисмо пазили и сувише смо примакли руку шољи с врелим млеком. Још нисмо стигли ни да осетимо бол, а рука се већ „сама одмакла". Шта се десило? Чим смо принели руку извору топлоте, у мозак је стигла проста информација „ватра!" и као последица разних електричних и хемијских процеса, мишићу руке наређено је да се одмах одмакне. Тако смо избегли тежу повреду.

Али, то је само ситница према ономе за шта је све нервни систем задужен. Он не само што управља свим покретима, већ и радом срца, дисањем, регулише крвни притисак, равнотежу, телесну температуру, размену материја, сан, памћење итд.

Али, све то не би било могуће да нема танких кончића, „жица" које мозак снабдевају свим потребним информацијама и све његове наредбе спроводе тамо где треба. Те жице су — нерви.

НЕ ГРДИТЕ ЖИВЦЕ

Нерви или живци гранају се у више милиона огранака и продиру у сваки делић нашег тела. Основна им је улога да преносе спољне надражаје од нервних центара (сензитивни нерви) или обратно да предају поруку нервних центара мишића и другим органима (моторни живци). Кад би они неким случајем били повређени и више не би могли да врше ту своју „рударску" дужност, било би зло. Не бисмо, на пример, могли да померимо руке, да отворимо очи, да се насмејемо. На срећу, нервне болести су ретке. Често се, међутим, дешава да живци, ни криви ни дужни, буду оптужени.

Колико сте пута чули или сами рекли: „Нервозан сам", „Изгубила сам живце". За све невоље, тешкоће и неугодности испада да су криви живци. А они са тим заиста немају везе. За то „живцирање" Забавников лекар препоручује што више симпатија, љубави...

Ниједном другом делу тела истраживачи нису посветили толико пажње као нервном систему, посебно мозгу, а опет су далеко од тога да све знају о њему. Ипак, открили су много шта о чему се доскора није ни сањало. Експерименти на животињама а и искуство на повређеним људима, кад су били искључени поједини делови мозга, омогућили су увид у функцију тога дела тела и то на основу насталих промена. Тако је утврђено да човечји мозак има две хемисфере и да свака од њих шаље моторне импулсе на — супротну страну тела. Покретима десне руке и уопште десне стране тела управља лева хемисфера и обратно. Обично је центар за писање развијенији на левој страни, па већина људи пише десном руком. Међутим, код сваког двадесетог човека то је обрнуто и они су леваци. Њих никако не треба терати да пишу десном!

Исто тако, научници су утврдили да и тежина мозга игра важну улогу у развитку психичких функција.

КАКО СЕ МЕРИ ПАМЕТ

Наш далеки предак аустралопитекус из плиоцена имао је мозак од свега 450 грама! Код питекантропуса с краја терцијера овај орган достигао је 900 грама, синантропус је имао мозак од 1000 а неандерталац и целих 1420 грама! Међутим, погрешно би било мислити да се по тежини мозга може мерити колико је ко паметан.

Истина, многи генијални људи имали су мозак изнад просечне тежине. рекордер је руски писац Иван Тургењев чији је мозак био тежак преко два килограма! Али, исто тако, врло способни и талентовани научници и уметници имали су мозак испод просечне тежине. Тако је Рафаел, један од најславнијих ренесансних сликара, имао мозак од свега 1162 грама! Уз то, испоставило се да су и неки душевни болесници и тешки криминалци имали мозак тежи од нормалног.

Просечан људски мозак тежак је око 1500 грама.

В. С.

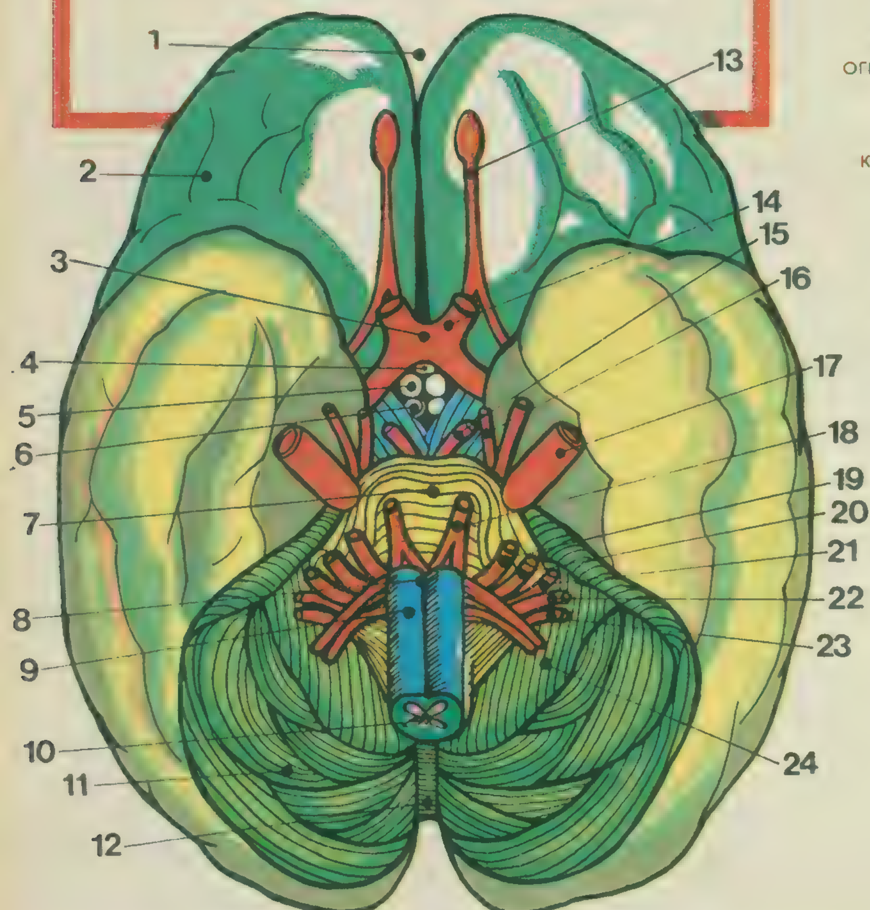
Све донедавно сматрало се да су две хемисфере људскога мозга потпуно једнаке. Научници су, међутим, утврдили да то није тако. Цртеж показује како је подељен посао у мозгу и за шта који део мозга одговара.

...ПЈУТЕР НИШТА!

МОЗАК И ЖИВЦИ ГЛАВЕ

(Од можданог стабла полази дванаест пари нерава који се обележавају римским бројевима)

1. Међухемисферична пукотина, **2.** Мождана хемисфера, **3.** Укрштање очних нерава, **4.** Левак, **5.** Хипофиза, **6.** Брадавичасто тело, **7.** Мождани или Варолијев мост, **8.** Продужена мождина, **9.** Пирамида, **10.** Кичмена мождина, **11.** Хемисфера малог мозга, **12.** Црв, **13.** Мирисни нерв (I пар), **14.** Очни нерв (II пар), **15.** Заједнички мишићни живац ока (III пар), **16.** Горњи мишићни живац ока (IV пар), **17.** Трограни живац (V пар), **18.** Спољни моторни живац ока (VI пар), **19.** Живац лица (VII пар), **20.** Живац слуха и равнотеже (VIII пар), **21.** Језично-ждрелни живац (IX пар), **22.** Живац луталац, вагус (X пар), **23.** Помоћни живац (XI пар), **24.** Подјезични живац (XII пар).

Људски мозак (поглед с доње стране)

ЖИВАЦ ЗА ПОКРЕТАЊЕ ОКА (III пар)
ОЧНИ МИШИЋ
ЈЕЗИЧНО-ЖДРЕЛНИ ЖИВАЦ (IX пар)
СУЗНА ЖЛЕЗДА
ЖИВАЦ ЛИЦА, ФАЦИАЛИС (VII пар)
СЛУЗОКОЖА НОСА
ПРОДУЖЕНА МОЖДИНА
ЖИВАЦ ЛУТАЛИЦА (X пар)
ПОДВИЛИЧНА ПЉУВАЧНА ЖЛЕЗДА
ВРАТНИ ДЕО
ПОДЈЕЗИЧНА ПЉУВАЧНА ЖЛЕЗДА
ПЉУВАЧНА ЖЛЕЗДА (доушна)
СРЦЕ
ВЕНАЦ ГАНГЛИОНА ЖИВЦА СИМПАТИКУСА
ГРУДНИ ДЕО
ПЛУЋА
БЕЛИ ВЕЗНИ ОГРАНЦИ ЖИВАЦА
ТРБУШНИ СПЛЕТ ЖИВАЦА
ЖЕЛУДАЦ
ЈЕТРА
СЛАБИНСКИ ДЕО
ГУШТЕРАЧА
СИВИ ВЕЗНИ ОГРАНЦИ
НАДБУБРЕЖНА ЖЛЕЗДА
ТАНКО ЦРЕВО
КРСНИ ДЕО
ТРТИЧНИ ДЕО
БУБРЕГ
ПОЛНИ ОРГАНИ
СПЛЕТ КРСНИХ ЖИВАЦА

ШЕМА НЕУРОВЕГЕТАТИВНОГ ЖИВЧАНОГ СИСТЕМА

(Регулише рад унутрашњих органа без утицаја наше воље)

ИДУЋИ ПУТ: ХОРМОНИ

САМО ЗА ЧЕЛ

НА СТРЕЉАЧКОМ ТАКМИЧЕЊУ ВАЗДУШНОМ ПУШКОМ ТАКМИЧАРИ ЗА САТ И ТРИДЕСЕТ МИНУТА ИСПАЛЕ 40 МЕТАКА И ОСЛАБЕ ПРЕКО ДВА И ПО КИЛОГРАМА!

Да су се којим случајем најславнији стрелци Дивљег запада могли појавити пре три године у Фениксу у Аризони, запрепастили би се! Не толико данашњом Америком, колико би их изненадила јед на девојка из Југославије!

Истина, они су бацали сребрни долар у ваздух и погађали хицима тачно у средину, али девојка из Југославије 1970. године, на светском првенству у стрељаштву, у Фениксу, погодила је из ваздушне пушке готово двадесет пута у центар мете пречника само један милиметар! Са раздаљине од десет метара цела мета, са свих десет кругова, видела се као једна црна тачка, а она је погађала у центар невидљив голим оком! Остали хици били су „деветке", тик уз центар.

Тако је Десанка Перовић освојила сребрну медаљу у гађању стандардном ваздушном пушком.

ОЧИ ИЛИ МИКРОСКОП

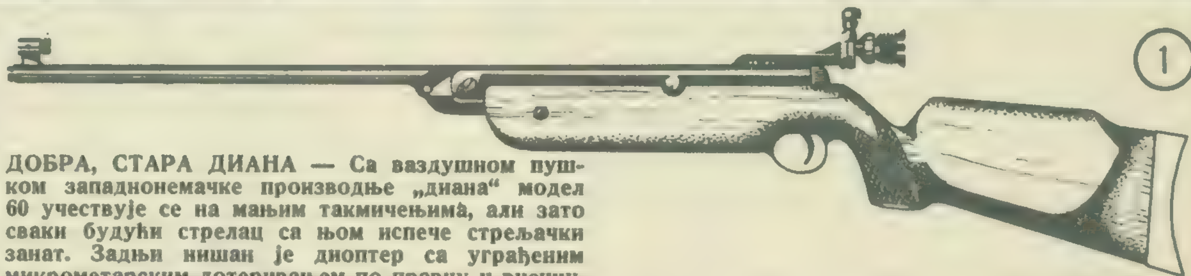
— За једног правог стрелца највећа је срамота да упери пушку на птицу — каже председник Стрељачког савеза Југославије генерал Драго Ђукановић. — Ваздушна пушка није направљена да се њом утерује страх врапцима и мачкама!

Свако може постати стрелац било које стрељачке дружине у сваком граду или општини уз малу годишњу чланарину од 120 старих динара за пионире, 240 за омладинце и 360 за старије од двадесет година.

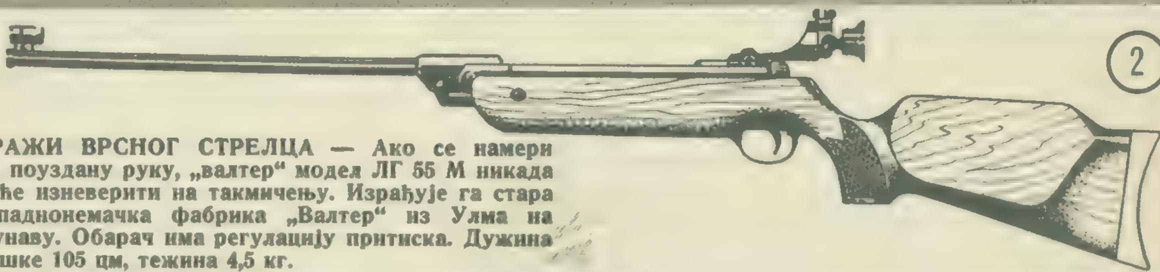
У стрељачком клубу стоји вам на располагању оружје и муниција, али вас тамо очекује и много часова вежбања. Искусни такмичари ваздушним оружјем проведу на вежбању сваког дана по четири часа, односно близу 1500 часова годишње! И то с пушком у руци тешком и до 5,5 килограма!

Чим погледате мету одмах ће вам бити јасно да се од стрелца тражи и око као микроскоп. Зато техничари приликом вежбања и не гађају у мету већ у равну белу површину на којој оком одреде замишљену тачку јер је на правој мети центар невидљив! Да би такмичар имао и најмање изгледе да постане светски првак у гађању ваздушним оружјем мора на таквој мети да погађа само „десетку", у сам центар, и само понеку „деветку". Са погоцима мањим од „седмице" нема изгледа да учествује ни у каквом такмичењу.

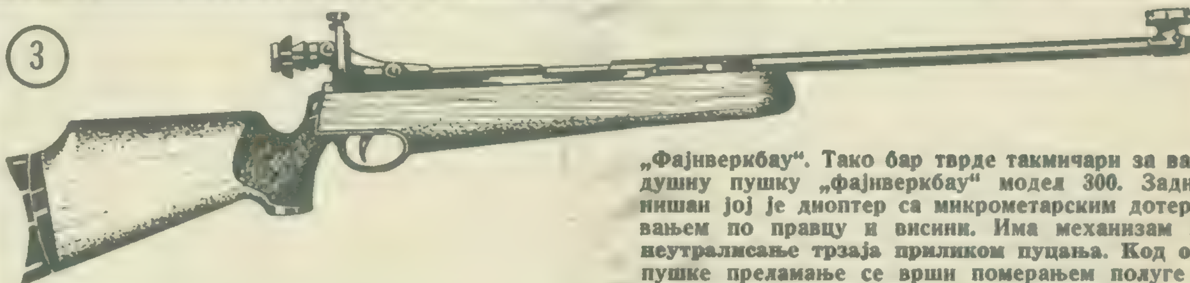
Од правих стрелаца ваздушним оружјем захтева се усредсређеност. Они су у стању бесконачно да сатима гледају једну тачку а да не трепну! То је огроман напор и зато није чудо што они за време сваког такмичења ваздушним оружјем, које траје свега један час и тридесет минута, изгубе и по два и по килограма!

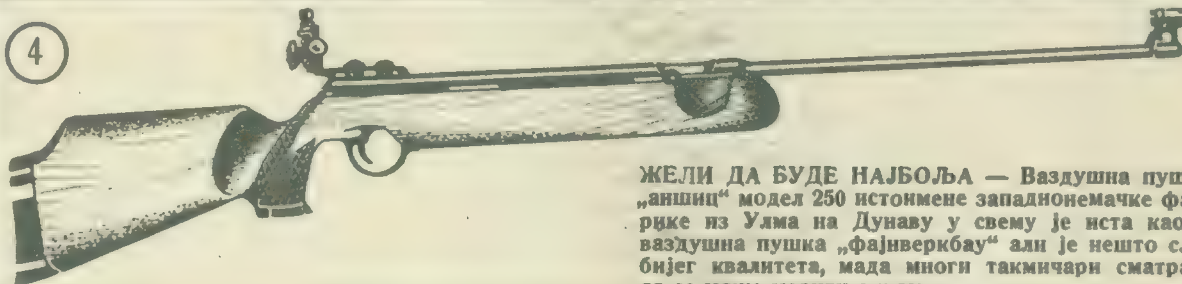
ДОБРА, СТАРА ДИАНА — Са ваздушном пушком западнонемачке производње „диана" модел 60 учествује се на мањим такмичењима, али зато сваки будући стрелац са њом испече стрељачки занат. Задњи нишан је диоптер са уграђеним микрометарским дотеривањем по правцу и висини. Дужина пушке 110 цм, тежина 4,5 кг.

ТРАЖИ ВРСНОГ СТРЕЛЦА — Ако се намери на поуздану руку, „валтер" модел ЛГ 55 М никада неће изневерити на такмичењу. Израђује га стара западнонемачка фабрика „Валтер" из Улма на Дунаву. Обарач има регулацију притиска. Дужина пушке 105 цм, тежина 4,5 кг.

САВРЕМЕНА ИЗРАДА — До данас нико није успео да направи бољу ваздушну пушку од фирме „Фајнверкбау". Тако бар тврде такмичари за ваздушну пушку „фајнверкбау" модел 300. Задњи нишан јој је диоптер са микрометарским дотеривањем по правцу и висини. Има механизам за неутралисање трзаја приликом пуцања. Код ове пушке преламање се врши померањем полуге у водоравном правцу. Полуга је смештена на предњем делу кундака. Дужина пушке 114 цм, тежина 4,8 кг.

ЖЕЛИ ДА БУДЕ НАЈБОЉА — Ваздушна пушка „аншиц" модел 250 истоимене западнонемачке фабрике из Улма на Дунаву у свему је иста као и ваздушна пушка „фајнверкбау" али је нешто слабијег квалитета, мада многи такмичари сматрају да се може мерити с њом.

ЗАБРАЊЕНО ПРИЧАЊЕ

Гађање ваздушним оружјем је посебна, веома озбиљна стрељачка дисциплина и дели се на такмичење серијском и такмичење стандард ном пушком. У првој групи такмиче се пионири и пионирке од 10—15 година и јуниори и јуниорке од 15—20 година. Гађа се у мету пречника 83 милиметра са центром пречника 2 милиметра. На једном такмичењу пионири гађају са 6 пробних метака, који се не бодују и са 20 метака који се бодују збрајањем вредности погођених кругова у мети. Време испуцавања свих метака је један час и тридесет минута. Такмичења се одржавају у оквиру клуба, града, општине, републике и на државном првенству. Гађа се из ваздушних пушака груб ље израде и мање прецизности које могу да се купе и у нашим продавницама.

У другој групи такмичења ваздушним оружјем гађа се стандардним ваздушним пушкама. Такмиче се одвојено јуниори од 15—20 година и сениори старији од 20 година. У посебном такмичењу сениори гађају и ваздушним пиштољем. Начин такмичења стандардним ваз душним пушкама је исти као и серијским за јуниоре. Сениори уче-

ИЧНЕ ЖИВЦЕ

5

ПОУЗДАН — Код пиштоља „валтер“ модел ЛП 2 цев се прелама руком, обарањем ка земљи. Задњи нишан има микрометарско дотеривање. Дужина пиштоља 33,5 цм, тежина 1,3 килограма.

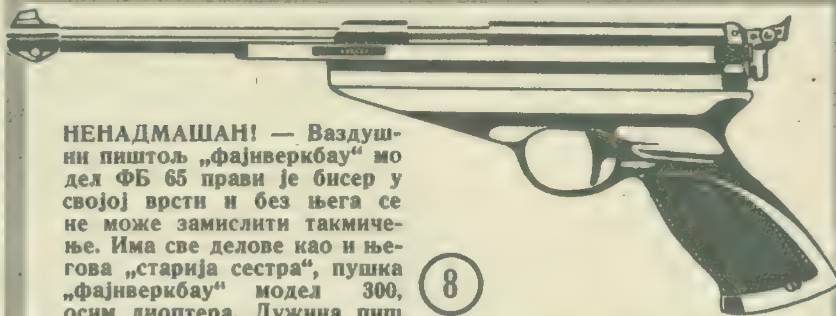
6

ПИШТОЉ ЗА ФЛАША ГОРДОНА — „Хемерли“ модел „мајстор“ није само леп већ изгледом подсећа на свемирски пиштољ. Механизам за окидање не покреће опруга већ гас који се налази у ампули са вентилом. Сама ампула је мала и смештена је иза задњег нишана. Повлачењем обарача помера се вентил на ампули из које истиче тачно одређена количина гаса потребна да покрене механизам за окидање. Једна ампула гаса може се искористити за 40—50 пуцања. Чим се смањи количина гаса у ампули, смањује се и притисак потребан за окидање па се тиме смањује и прецизност оружја. Зато овај пиштољ такмичари ређе употребљавају. Када се гас у ампули сасвим искористи, ампула се одбацује а уместо ње ставља се нова. И „хемерли“ на задњем нишану има микрометарско дотеривање. Дужина пиштоља 40,5 цм, тежина 1,075 кг.

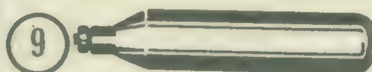
7

ХЕМЕРЛИ НА НОВ НАЧИН — Механизам за окидање по моћу гаса има и „хемерли“ модел „рапид“, али овај пиштољ има нешто што други немају: уместо дијабола, зрна ваздушног оружја, избацује оловне куглице пречника 4,50 мм и то пет за редом! Толико их може стати у магацин смештен у рукохвату. Пиштољ се користи за допунски собни тренинг за време зимских месеци. Дужина пиштоља 32,5 цм, тежина 1,2 кг.

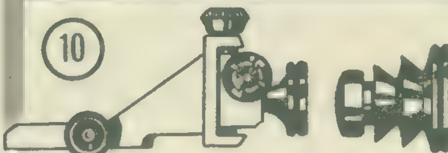
8

НЕНАДМАШАН! — Ваздушни пиштољ „фајнверкбау“ модел ФБ 65 прави је бисер у својој врсти и без њега се не може замислити такмичење. Има све делове као и његова „старија сестра“, пушка „фајнверкбау“ модел 300, осим диоптера. Дужина пиштоља 35,5 цм, тежина 1,2 кг.

9

Ампула са гасом који покреће механизам за окидање код неких ваздушних пиштоља.

10

НИШТА БЕЗ ДИОПТЕРА! — Ниједан стрелац не излази на такмичење стандардном ваздушном пушком без задњег нишана који се лако скида или ставља на пушку. Такмичари га називају кратко — диоптер. Ова једноставна справица за њих значи много: нема ни стакло ни сочиво које увеличава мету али има микрометарско дотеривање — мали метални део који се помера руком све док се нишан не доведе скоро до идеалне прецизности! Тада зрно више не „заноси“ лево или десно од тачке у коју се нишани. Међутим, прецизан нишан тражи и прецизно гађање а за то је потребан добар стрелац.

11

ТО ЈЕ МЕТА! — „Десетка“ је бела тачкица у средини! На такмичењима ваздушним оружјем у овакву мету гађа се са даљине од 10 метара. Ни сантиметар ближе или даље. Да би постигао добар резултат, стрелац мора стално да погађа „десетку“, „деветку“ или „осмицу“! Колика је то прецизност разумећете ако исечете ову мету, ставите је на зид и одмакнете се од ње десет корака: од целе мете видећете само једну мало већу црну тачку!

КОЛИКО КОШТА

Ваздушна пушка:

Диана модел 60	почев од 404,50	ДМ
Диана модел 65	423,50	ДМ
Валтер модел ЛГВ специјал	почев од 513	ДМ
Валтер модел ЛГР	почев од 650	ДМ
Фајнверкбау модел 300	почев од 530	ДМ
Фајнверкбау модел 300 С	почев од 594	ДМ
Аншиц модел 250	почев од 532	ДМ

Ваздушни пиштољ:

Диана модел 6	174,50	ДМ
Хемерли модел „мајстор“	205	ДМ
Валтер модел 3	450	ДМ
Валтер модел ЛГР	почев од 650	ДМ
Фајнверкбау модел 65	451	ДМ
Фајнверкбау модел 65 такмичарски	530	ДМ

Цене су дате у западнонемачким маркама а узете из продајног каталога за 1973—74. годину. У нашој земљи се ово ваздушно оружје не може купити али се може увести из иностранства. На продајну цену обрачунату у динарима плаћају се трошкови транспорта и царина у износу од око 40 одсто у вредности оружја.

ствују и на европском и на светском првенству.

Пушке и пиштољи којима се гађа у овој другој групи веома су скупи. Понекад коштају више и од комплетног мотора за аутомобил „застава 750“. Израђени су са цевима од специјалног челика, сви су калибра 4,5 милиметра, са савршеним механизмом за окидање и велике прецизности. Скоро све пушке ове врсте имају уграђен механизам који регулише јачину притиска на окидачу.

На такмичењу ваздушним оружјем влада потпуна тишина, јер сви такмичари стоје у реду један до другог: чак и шапутање смета суседу. За гласно причање одузимају се бодови или се искључује са такмичења.

Стрелци из ваздушног оружја лако прелазе на друга оружја и друге стрељачке дисциплине. Мете у другим стрељачким дисциплинама њима изгледају као велика панонска равница.

М. Т.

ХОГАР СТРАШНИ

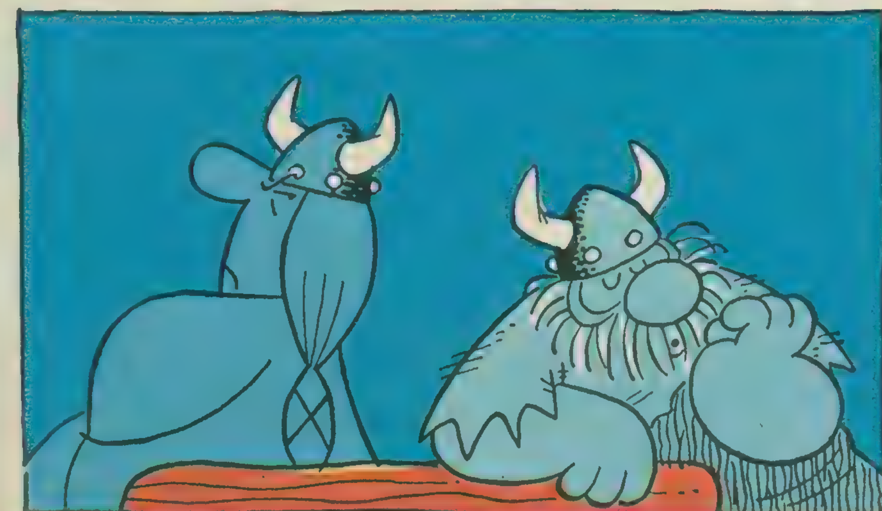

ЗБОГ ЛИСИЦЕ

У леденој води без дна узалуд сам молио Ђорђа да пуца и прекрати ми муке!

Комади леда промицали су Дунавом док смо рано те недеље, 25. јануара 1970. године Ђорђе и ја намештали мотор на чамцу. Дувао је хладан ветар, снег пада а ми кренули у лов на дивље патке.

— Да пођемо уз воду, мимо Панчевачког рита и Јојкићевог Дунавца — предложио сам и Ђорђе је прихватио кормило. Ја сам с пушком у руци стајао на прамцу и кроз завесе снега посматрао реку. Право испред нас назирало се Ратно острво, а десно, на банатској страни одмах испод ушћа Саве у Дунав, широка обала обрасла шумом. Руком сам дао Ђорђу знак и он је у благом луку скренуо удесно.

Ускоро сам угледао прву пловку а онда још неколико. Једне су стајале на малим сантама леда, друге су се брчкале у води. Али, осетиле су нас и одлетеле. Сад смо већ били тачно преко пута Ратног острва. Десно од нас, на неких педесет метара, почињао је насип, сав у ритовима и обрастао шумом коју је покривао снег. Ђорђе је утишао мотор и ми смо почели да вребамо.

ТРАГ У СНЕГУ

Држао сам пушку наслоњену на десно раме и спремао се да нишаним кад на обали, на једном узвишењу међу ниским младим врбама, угледах лисицу. Махнуо сам Ђорђу да окрене чамац према њој и, бојећи се да ми не умакне, испалио први метак.

Крупна животиња жућкасте длаке, сигурно лисац који је дотле мирно стајао на узвишици, поскочи. Опалио сам и други пут и већ следећег тренутка лисице више није било на видику. За њом су се у снегу јасно оцртавали трагови крви. Верујући да тако погођена неће далеко стићи, решио сам да кренем за њом.

Ђорђе је притерао чамац уз обалу и ја сам искочио на прву, благу узвишицу на насипу. Ђорђе и чамац остали су иза мене и ја их, због неравног тла, нисам више видео.

Газио сам с пушком у рукама и, осећајући поледицу под ногама, на махове успоравао. Кад ми је једна нога пропала кроз снег и лед до колена, помислио сам да није ништа страшно. Само још корак напред и извући ћу се. Али, пода мном је запуцало и пропао сам у воду до појаса! Померио сам се мало улево да одбацим пушку низ лед и онда у тренутку схватио да ослонца под ногама више немам. Потонуо сам у бару без дна!

ЛЕЗИ, ПРОПАШЋЕШ!

Иако сам одрастао поред Дунава, никад нисам био богзна какав пливач, поготову сада кад о пливању није могло бити ни говора. На мени су биле гумене чизме, два пара панталона, топао гуњ, кратак капут и виндјакна преко њега, па вунена капа на глави. А испод — комади леда и испреплетане гране дрвећа од чијих ми се врхова, који су извиривали испод снега и замрзле површине баре, малочас учинила млада шума.

Ледена плоча за коју сам се грчевито ухватио кад сам изронио издржала је неколико тренутака, а онда, како је због ниског водостаја стајала више од десет сантиметара изнад воде, почела да пуца. Комади леда нашли су се заједно са мном у води која је на десетине метара унаоколо била залеђена. Покушао сам поново и овог пута ледена плоча издржала је готово читав минут. За то време успео сам да дођем мало до даха и да позовем Ђорђа. Видео сам како се његова глава помаља изнад оне прве узвишице на насипу, греде како је зовемо, и потом сам с великим комадом леда под рукама поново бућнуо у воду.

Пропашће и Ђорђе, синуло ми је па сам као луд замлатарао рукама кроз воду и успео некако да поново подигнем главу изнад ледене површине.

— Чувај се, Ђорђе! — повикао сам. — Пропашћеш, не иди овамо! — Пре него што сам поново пропао видео сам како је Ђорђе на двадесетак метара од мене застао као скамењен. Тек тада је схватио шта се догађа. У делићу секунде чуо сам како лед пуцкета испод његових ногу и успео да викнем:

— Лези! Лези, Ђорђе!

С великим комадом леда сада сам се поново нашао у води, без ослонца под ногама. Снага ме је све више издавала. Одело на мени било је тешко као олово, руке и ноге су ми се кочиле од хладноће. Осећао сам како се полако претварам у леденицу.

ТОЛИКО НЕЋУ ИЗДРЖАТИ!

Ђорђе је скинуо свој зимски капут и пузећи по леду привукао се за готово само метар од мене.

— Издржи још мало, Бато — говорио ми је унезверено гледајући унаоколо и тражећи неку помоћ. Али, нигде није било ни живе душе, само ограмна површина под снегом и ледом.

— Нема помоћи, Боле! Не могу више, ти иди! — рекао сам.

— Да ти пружим пушку па се ухвати за њу.

— Пуна је, извади метке.

Ђорђе је испразнио пушку и пружио ми цев. Успео сам да је ухватим, али ми је одмах било јасно да неће Ђорђе повући мене већ ја њега. Склизнуће с леда и више му нема спаса. Можда би и помогло да је пушка имала ремен.

— Не вреди, Ђорђе! Боље је да пуцаш и прекратиш ми муке.

Најстрашније ми је било то што нисам могао да дишем. Хладноћа ми је стезала плућа. Али, мало-помало престао сам је осећати. Нисам више могао ни да размишљам, једино сам помишљао на мајку и од тога ми је било тешко на души.

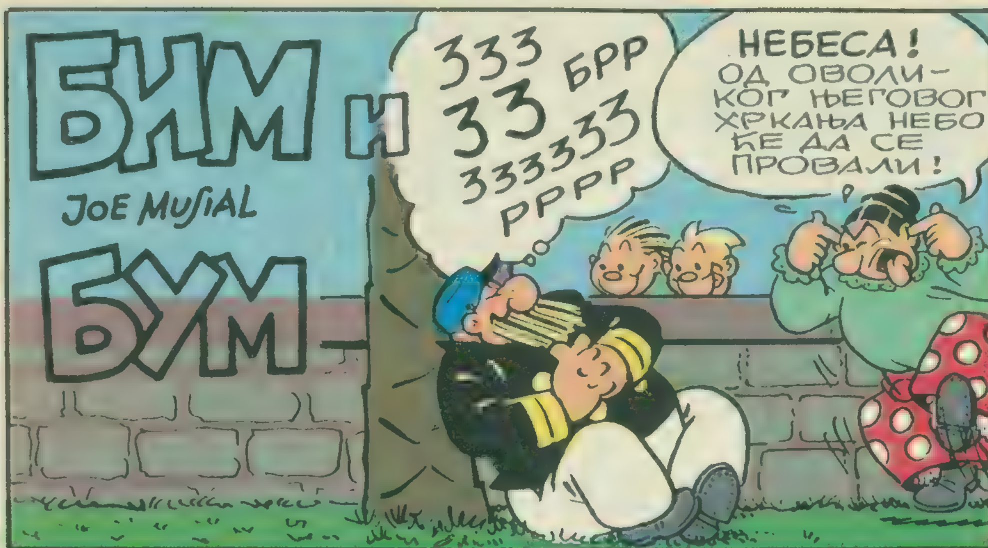
Прошло је већ више од пола сата од када сам упао у ову проклету бару. За то време пробио сам рукама десетак метара кроз лед а још најмање толико је било до првог плићака. Толико нећу издржати, руке више не могу ни да померим. Тада сам приметио једну грану врбе која ми је досезала до главе. Шчепао сам је у уста и чврсто стегнуо зубима. Држао сам се тако неколико тренутака док ми се горак сок из ње цедио низ уста и врат. Видео сам Ђорђа како и даље беспомоћно облеће око мене и плаче. У једном тренутку је нестао и ускоро се вратио с веслом из нашег чамца. Да бих га дохватио, требало је да се пробијем још неколико метара кроз лед и ја сам последњом снагом почео да га ломим рукама, главом, зубима. Најзад сам осетио и тло под ногама. Држећи се за весло извукао сам се напоље.

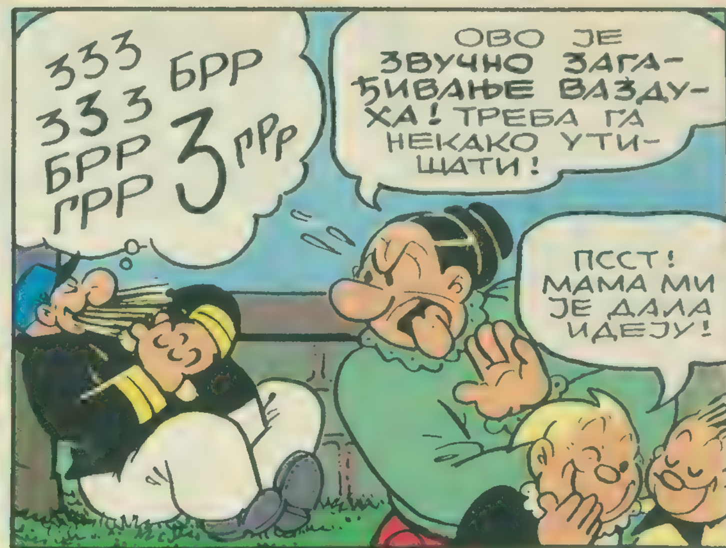
Ђорђе ме је на обали скинуо до голе коже, дао ми нешто своје одеће и помогао да уђем у чамац. На два-три километра од тог места нашли смо на рибарско насеље где су ми запрепашћени људи масирањем, чајевима и куваним вином помогли да се повратим у живот.

Овај свој истинит доживљај испричао нам је Будимир Несторовић, наставник биологије, Миријевски булевар 16, Београд.

Н. Ђозић

БИМ и БУМ
JOE MUSIAL
333 33 БРР 333333 РРРР
НЕБЕСА! ОД ОВОЛИКОГ ЊЕГОВОГ ХРКАЊА НЕБО ЋЕ ДА СЕ ПРОВАЛИ!

333 БРР 333 БРР ГРР 3 ГРР
ОВО ЈЕ ЗВУЧНО ЗАГАЂИВАЊЕ ВАЗДУХА! ТРЕБА ГА НЕКАКО УТИШАТИ!
ПССТ! МАМА МИ ЈЕ ДАЛА ИДЕЈУ!

СРЕЋА ШТО СУ СВЕ ПЧЕЛЕ НАПОЉУ... СКУПЉАЈУ МЕД!
И СРЕЋА ШТО ИМАМО ДОВОЉНО ЛЕПКА!
ЛЕПАК

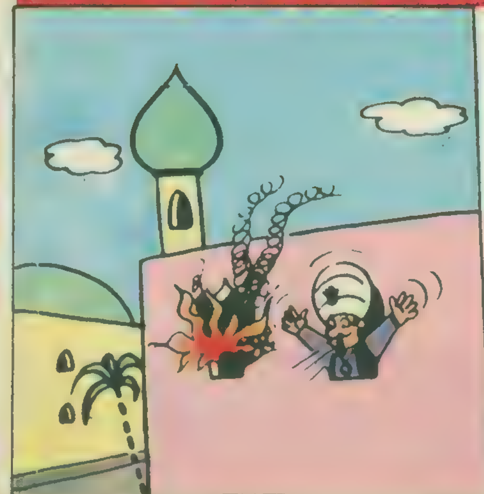

333 ШТА?
ХА! КАКАВ ПРИГУШИВАЧ!

КАПЕТАНЕ, ЈЕСТЕ Л' ВИ КРАЉИЦА ПЧЕЛА ИЛИ ТРУТ!?

УВЕК ТАЈ ПРОКЛЕТИ ЛЕПАК! УБИЋУ НЕКОГ!
МАМА! КАПЕТАН ХОДА И ГОВОРИ У СНУ!
ИЈУУФ!
© King Features Syndicate, Inc., 1973. World rights reserved.

ОХ! КУКУ! УПОМОК!
ДОКТОРЕ, ШТА ДА РАДИМ? КАПЕТАН ИМА ПОД КАПОМ ЦЕО РОЈ ПЧЕЛА!
БАЦИТЕ МУ МРЕЖУ ПРЕКО ГЛАВЕ ДА РОЈ НЕ УМАКНЕ!
БЗЗЗЗЗ
КЛИК!
ЦМОК!
MUSIAL
1162/16

НАСТРАДИН

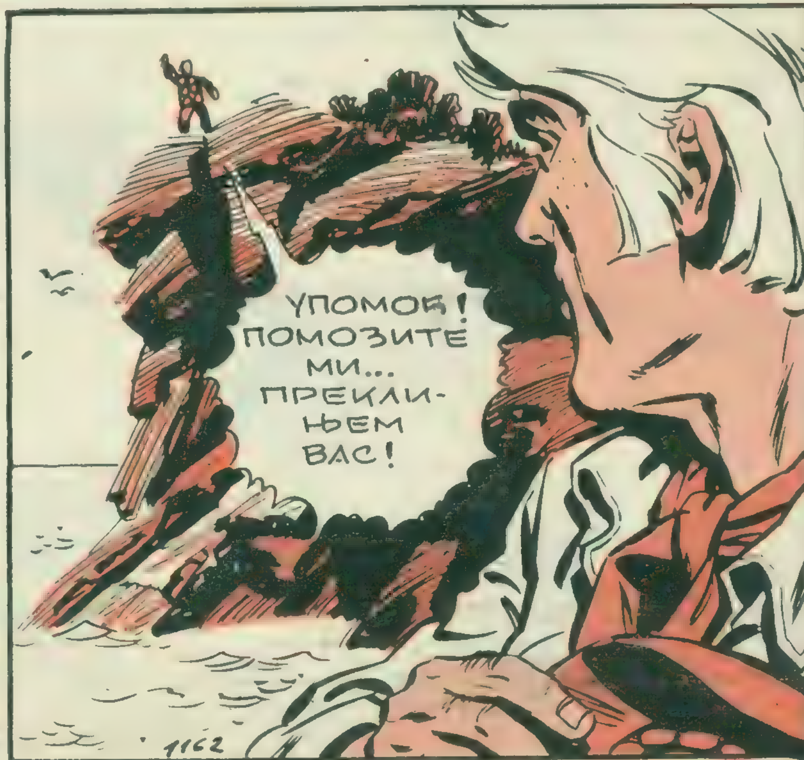

ГРИНГО: СТАРИ КИНЕЗ

ЕВО НАС ОПЕТ КРАЈ МОРА, СТАРИ ПРИЈАТЕЉУ!

ДУГО ВЕЋ ГРИНГО НИЈЕ БИО НА ИСТОЧНОЈ ОБАЛИ...

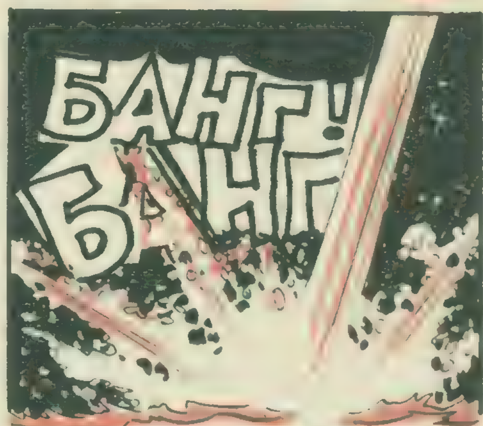

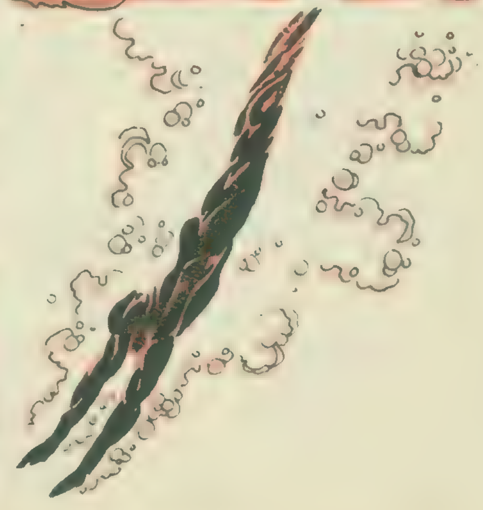

АААХ!
БАНГ

ОХ! ИЗГЛЕДА ДА ЋУ СЕ ОКУПАТИ И ПРЕ НО ШТО САМ МИСЛИО!

И ГРИНГО СЕ БЕЗ РАЗМИШЉАЊА БАЦИО СА СТЕНЕ У МОРЕ.
SUSO.

БАНГ!
БАНГ

УБИЦЕ! ПУЦАЛИ СУ НА МЕНЕ ДА БИ МЕ СПРЕЧИЛИ ДА СПАСЕМ ТОГ ЈАДНИКА!

ЈОШ НЕКОЛИКО СЕКУН-ДИ... И НЕ БИХ УСПЕО!

ПОСЛЕДЊИХ НЕКОЛИКО МЕ-ТАРА ИЗГЛЕДА-ЛИ СУ МУ БЕС-КРАЈНИ! ПЛУЋА САМО ШТО МУ НИСУ ПУКЛА...
АААХ!

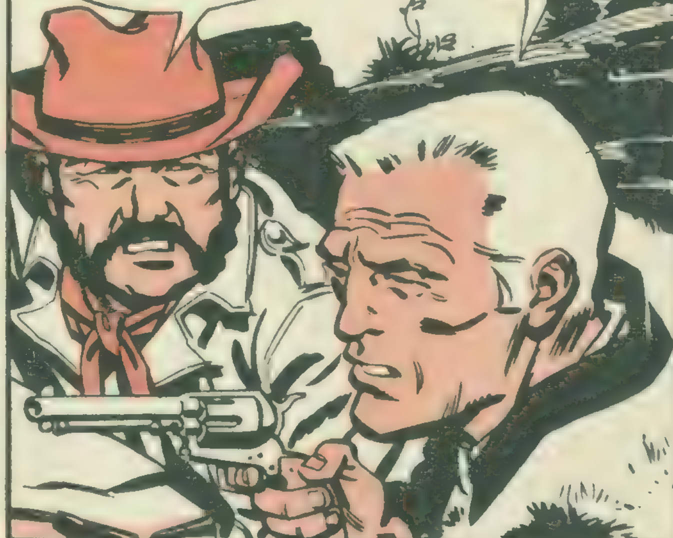

БАНГ! БАНГ!
ЗЗЗ ИИИННГГ...
ЗЗЗИИИННГГГ...
ПРЉАВИ ПАЦОВИ! ЗНАЈУ ДА ИМ НЕ МОГУ ОДГОВОРИ-ТИ ВАТРОМ!

СУВИШЕ СУ ДАЛЕКО, ПЕТЕ! СИЂИМО НА ОБАЛУ!
У ПРАВУ СИ, ЧАК! НЕ-НАОРУЖАНИ СУ! ЛАКО ЋЕМО С ЊИМА ИЗИЋИ НА КРАЈ!

АЛИ, УВЕК МОЖЕ ДА СЕ ДОГОДИ НЕШТО НЕПРЕДВИЂЕНО...
КЛИК

БЕНГ!
ПРОКЛЕТСТВО!
ЧУВАЈ СЕ!

У МЕЂУВРЕМЕНУ ГРИНГО ЈЕ УСПЕО ДА СТИГНЕ ДО ОБАЛЕ...
БЕНГ! БЕНГ!
ВОЛЕО БИХ ДА ЗНАМ ШТА СЕ ТО ДОГАЂА ТАМО ГОРЕ!

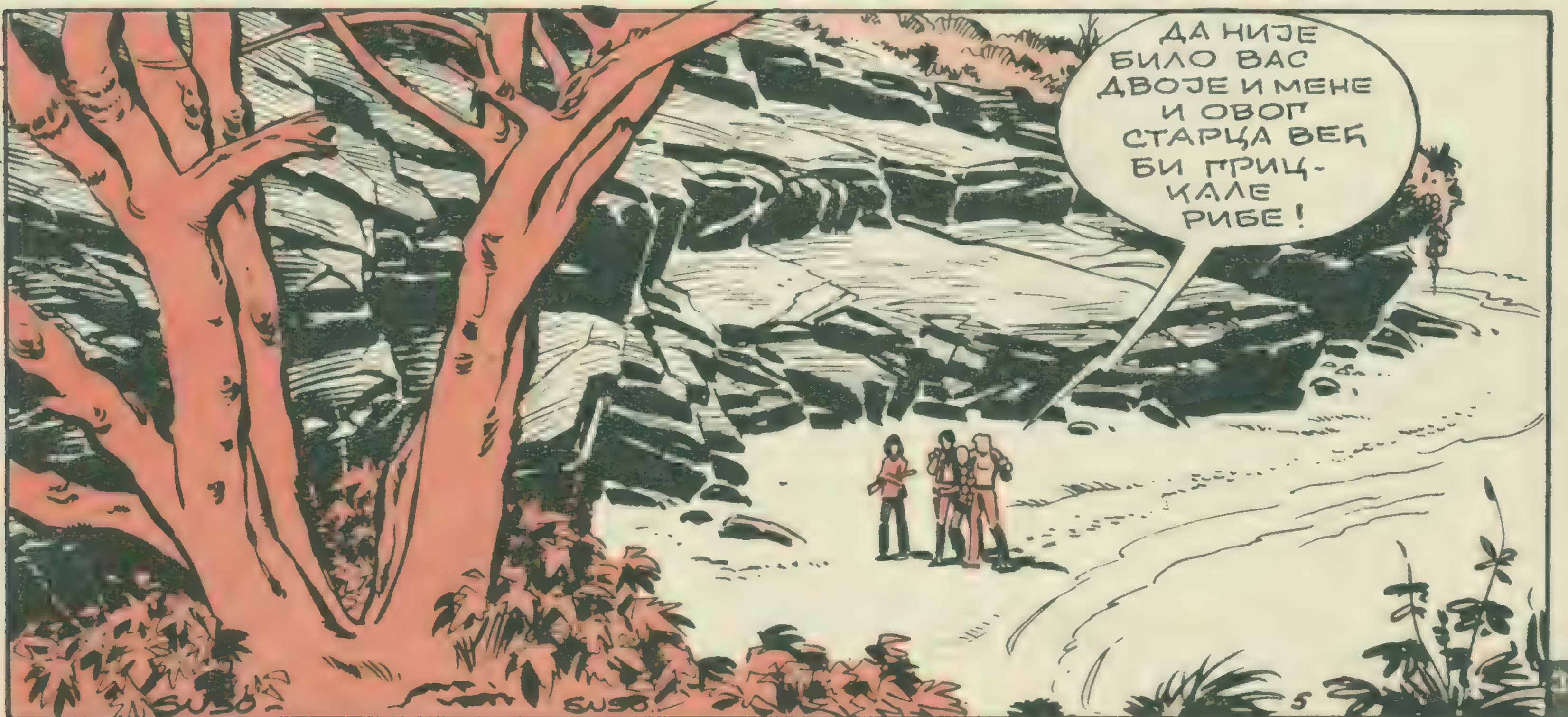

БИЋЕ БОЉЕ ДА НЕСТАНЕМО ОДАВДЕ! ТАЈ КОЈИ ПУЦА ДОБРО ЈЕ ЗАКЛОЊЕН!
У ПРАВУ СИ! БЕЖИМО!

МАЛО КАСНИЈЕ...
ОДЛАЗЕ! КО ЛИ ИХ ЈЕ ТАКО УПЛАШИО?

ДЕДА! ДЕДИЦЕ!
ЕВО ДОЛАЗЕ МОЈИ ТАЈАНСТВЕНИ СПАСИОЦИ!
ДЕДИЦЕ! УБИЛИ СУ ГА!
НЕ БРИНИТЕ! МЕТАК ГА ЈЕ САМО ОКРЗНУО! БРЗО ЋЕ СЕ ОПОРАВИТИ!

ПОГЛЕДАЈ, ЈУ-ЛИ! ВЕЋ ОТВАРА ОЧИ!
АХ! ХВАЛА НЕБЕСИМА!

ХВАЛА, ПРИЈАТЕЉУ! НЕ МОЖЕТЕ НИ ЗАМИСЛИТИ КОЛИКО СМО ВАМ ЗАХВАЛНИ!
ЈА ВАМА ТРЕБА ДА ЗАХВАЛИМ!

ДА НИЈЕ БИЛО ВАС ДВОЈЕ И МЕНЕ И ОВОГ СТАРЦА ВЕЋ БИ ГРИЦКАЛЕ РИБЕ!

ДА! АЛИ ВИ СТЕ СЕ ИЗЛОЖИЛИ ЊИХОВОМ БЕСУ САМО ЗАТО ШТО СТЕ ПОКУШАЛИ ДА СПАСЕТЕ СТАРОГ!

СРЕЋОМ, ЈУ-ЛИ ЈЕ ВИДЕЛА КАД СУ НАПАЛИ СТАРЦА И ОДМАХ ЈЕ ДОТРЧАЛА ДА МИ ЈАВИ!

МИГУЕЛ... БРЗО... ДЕДА...
ХАЈДЕМО! САМО... ВРЕМЕ ЈЕ НА ЊИХОВОЈ СТРАНИ...

НИСАМ СЕ УСУЂИВАО ДА ЈОЈ ОТВОРЕНО КАЖЕМ ШТА МИСЛИМ! ЗНАО САМ ДА СУ ТИЈЕН-ЛУНГОВИ МИНУТИ ОДБРОЈАНИ...

СРЕЋОМ, ВИ СТЕ СЕ УМЕШАЛИ! И ДОК СТЕ ВИ СПАСАВАЛИ СТАРОГ, МИ СМО СТИГЛИ! ХВАЛА ВАМ, МИСТЕР...

МИСТЕР...?
БИКИНГ! СИД БИКИНГ... АЛИ МЕ СВИ ЗОВУ ГРИНГО! РЕЦИТЕ... ЗАШТО СУ ПОКУШАЛИ ДА УБИЈУ ТИЈЕН-ЛУНГА?

ТЕД ХОЛДЕН ЖЕЛИ ДА МЕ СЕ РЕШИ... ДА МЕ УБИЈЕ!

СВЕ ЈЕ ПОЧЕЛО ОД ДАНА КАДА ЈЕ ХОЛДЕН ОДЛУЧИО ДА ПРЕУЗМЕ РАДЊЕ И ПОСЛОВЕ СВИХ КИНЕЗА У ГРАДУ И ОДРЕЂУЈЕ ЦЕНЕ ПО СВОЈОЈ ЖЕЉИ! МОЈА РАДЊА МУ СЕ ИСПРЕЧИЛА НА ПУТУ...

МОЈ ПОЛОЖАЈ ЈЕ ПОСТАО ЈОШ ГОРИ КАД САМ ОТКРИО ДА ОН ТРГУЈЕ ОПИЈУМОМ И ОРУЖЈЕМ... И ОВДЕ ПРОДАЈЕ А КРИЈУМЧАРИ И У МЕКСИКО!

ЈА САМ ТО ВИДЕО!

ОД ТОГ ТРЕНУТКА КАД ЈЕ ОТКРИО ЊЕГОВЕ ПРЉАВЕ ПОСЛОВЕ ТИЈЕН-ЛУНГ ЈЕ БИО ОСУЂЕН НА СМРТ!

АЛИ, АКО СТЕ ЗНАЛИ ДА ХОЛДЕН ДРЖИ У КУЋИ ОПИЈУМ И ОРУЖЈЕ, ЗАШТО ГА НИСТЕ ПРИЈАВИЛИ?

БЕНГ!
БЕНГ!
НИСМО ИМАЛИ... А НИ САД НЕМАМО ДОКАЗА!

А БЕЗ ДОКАЗА НЕ МОЖЕМО МУ НИШТА! ЗА АМЕРИКАНЦЕ МИ СМО САМО „ЖУТИ"... А МИГУЕЛ „ПАС"! НАША РЕЧ ИМ НИШТА НЕ ЗНАЧИ!

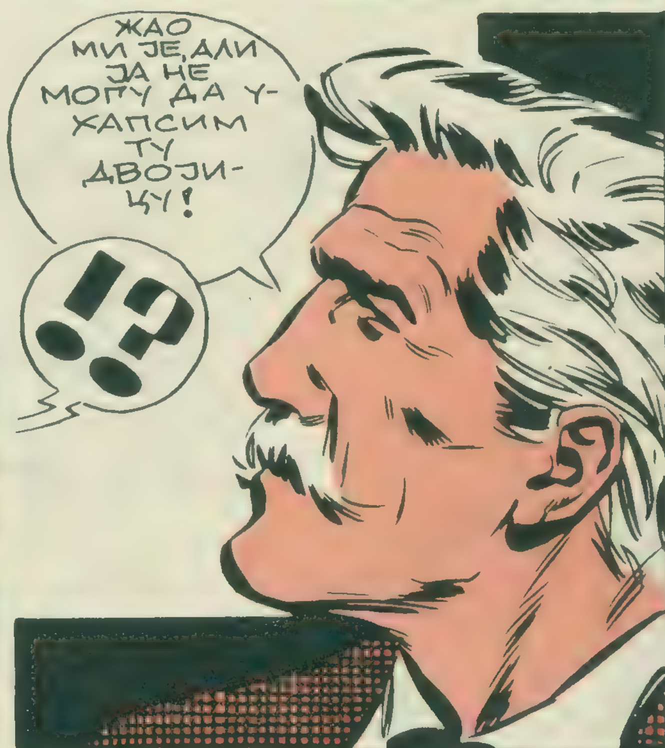
АЛИ, ШЕРИФ БИ МОРАО ДА ВАС САСЛУША И НАЂЕ НАЧИНА ДА ПРЕТРЕСЕ ХОЛДЕНОВУ КУЋУ!
АЛИ, И ШЕРИФ ИМА БЕЛУ КОЖУ!

ШЕРИФ НИЈЕ РЂАВ ЧОВЕК, АЛИ ЖИВИ У ДРУШТВУ КОЈЕ НАС СМАТРА НИЖИМ БИЋИМА! НЕ МОЖЕ ОН НИШТА... ЧАК И КАД БИ ХТЕО!
8 SOSO.-

КАСНИЈЕ, У ШЕРИФОВОЈ КАНЦЕЛАРИЈИ...

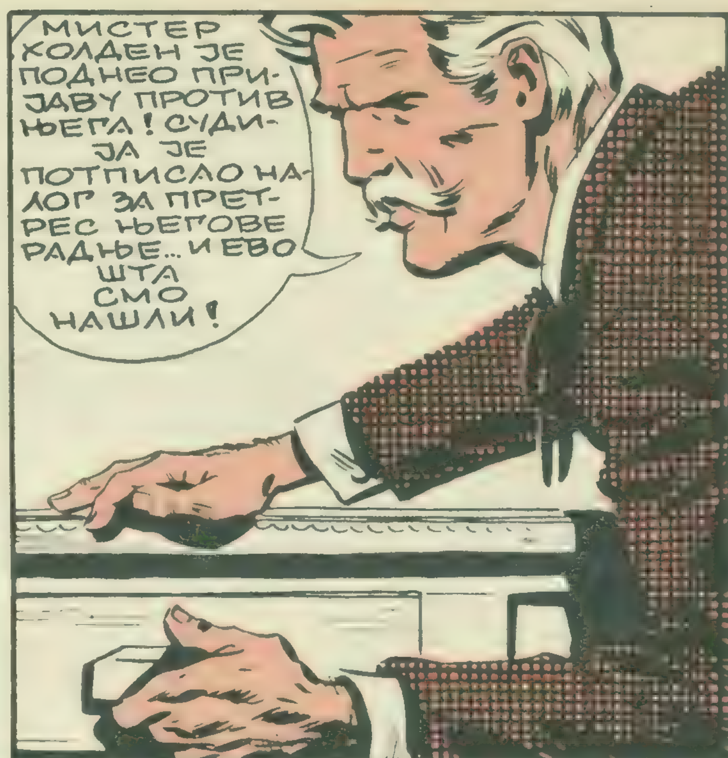

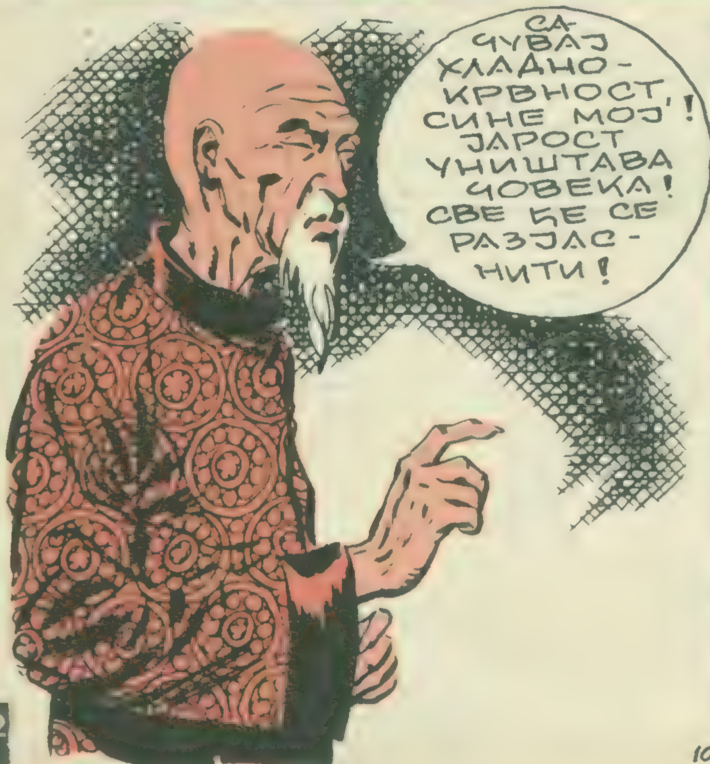

ДА УХАПСИТЕ ТИЈЕН ЛУНГА? ТО НЕ МОЖЕТЕ...
СМИРИ СЕ, СИНЕ МОЈ! А ЗБОГ ЧЕГА МЕ ОПТУЖУЈЕТЕ ШЕРИФЕ?
НЕ... НЕ... НЕ МОЖЕТЕ ГА УХАПСИТИ!

МИСТЕР ХОЛДЕН ЈЕ ПОДНЕО ПРИЈАВУ ПРОТИВ ЊЕГА! СУДИЈА ЈЕ ПОТПИСАО НАЛОГ ЗА ПРЕТРЕС ЊЕГОВЕ РАДЊЕ... И ЕВО ШТА СМО НАШЛИ!

А ШТА ЈЕ ТО?
ОПИЈУМ, ПРИЈАТЕЉУ, ОПИЈУМ!

ЗАТО САМ ПРИНУЂЕН ДА ГА ЗАТВОРИМ! БИЋЕ ИЗВЕДЕН ПРЕД СУД!
ШЕРИФЕ, МЕНИ СВЕ ТО ИЗГЛЕДА СТРАШНО МУТНО И...

САЧУВАЈ ХЛАДНОКРВНОСТ, СИНЕ МОЈ! ЈАРОСТ УНИШТАВА ЧОВЕКА! СВЕ ЋЕ СЕ РАЗЈАСНИТИ!

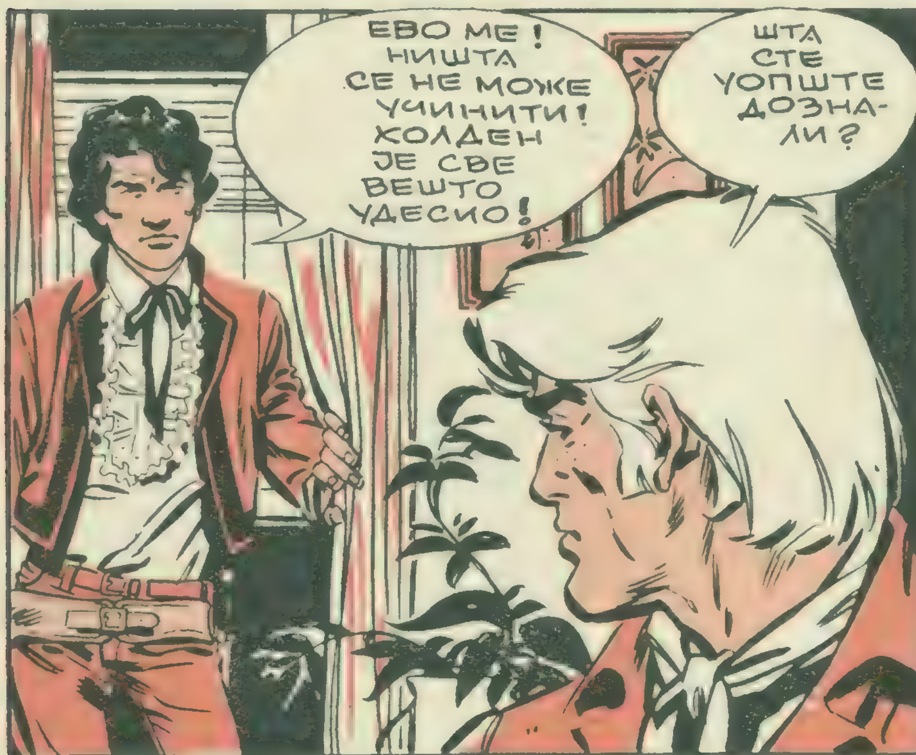

ЖИ
НДО
600
МРТАВ

А САД ВАС ОСТАЛЕ МОЛИМ ДА ОДЕТЕ! ТИЈЕН ЛУНГ ЋЕ И ОВДЕ ИМАТИ СВЕ ШТО МУ ЈЕ ПОТРЕБНО! ПОЗВАЋУ ЛЕКАРА...

10

А ВИ, ПРИЈАТЕЉУ, АКО НАЂЕТЕ ДОКАЗЕ ПРОТИВ ЉУДИ КОЈЕ ОПТУЖУЈЕТЕ, ОНДА ДОЂИТЕ!
ТО ЋУ И УЧИНИТИ ШЕРИФЕ! У ТО МОЖЕТЕ БИТИ СИГУРНИ!

КАСНИЈЕ...
ЈОШ ЧАЈА, ПРИНГО?
ХВАЛА, НЕ! НАДАЈМО СЕ ДА СЕ МИГУЕЛ НЕЋЕ ДУГО ЗАДРЖАТИ!

ЕВО МЕ! НИШТА СЕ НЕ МОЖЕ УЧИНИТИ! КОЛДЕН ЈЕ СВЕ ВЕШТО УДЕСИО!
ШТА СТЕ УОПШТЕ ДОЗНАЛИ?

НЕКО ЈЕ **ПОТУРИО** ПАКЕТИЋ У ТИЈЕН ЛУНГОВУ РАДЊУ! ТО ЈЕ ОЧИГЛЕДНО... ДРОГА ЧАК НИЈЕ БИЛА САКРИВЕНА!

ЗАКОН ЈЕ НА ЊЕГОВОЈ СТРАНИ! ТО ЗНАЧИ ДА ОН МОЖЕ ДА ЧИНИ ШТА ХОЋЕ... ЗАСАД!

МОГЛИ БИСМО ДА УПЕТЉАМО КОЛДЕНА У НЕКИ ПРЕСТУП... ДА СЕ ПОСЛУЖИМО ЊЕГОВИМ НАЧИНОМ БОРБЕ!

ТО НАМ НИШТА НЕЋЕ ПОМОЋИ, МИГУЕЛ, НИТИ СПАСИТИ ТИЈЕН ЛУНГА ОД ВЕШАЊА!

ТО ЈЕ ТАЧНО! ИАКО НЕВИН, МОЈ ДЕДА ЋЕ БИТИ ОСУЂЕН... А ОСТАЛИ КИНЕЗИ У ГРАДУ БИЋЕ ТИМЕ НАТЕРАНИ НА ПОСЛУШНОСТ! МОРАМО НЕШТО ПРЕДУЗЕТИ!

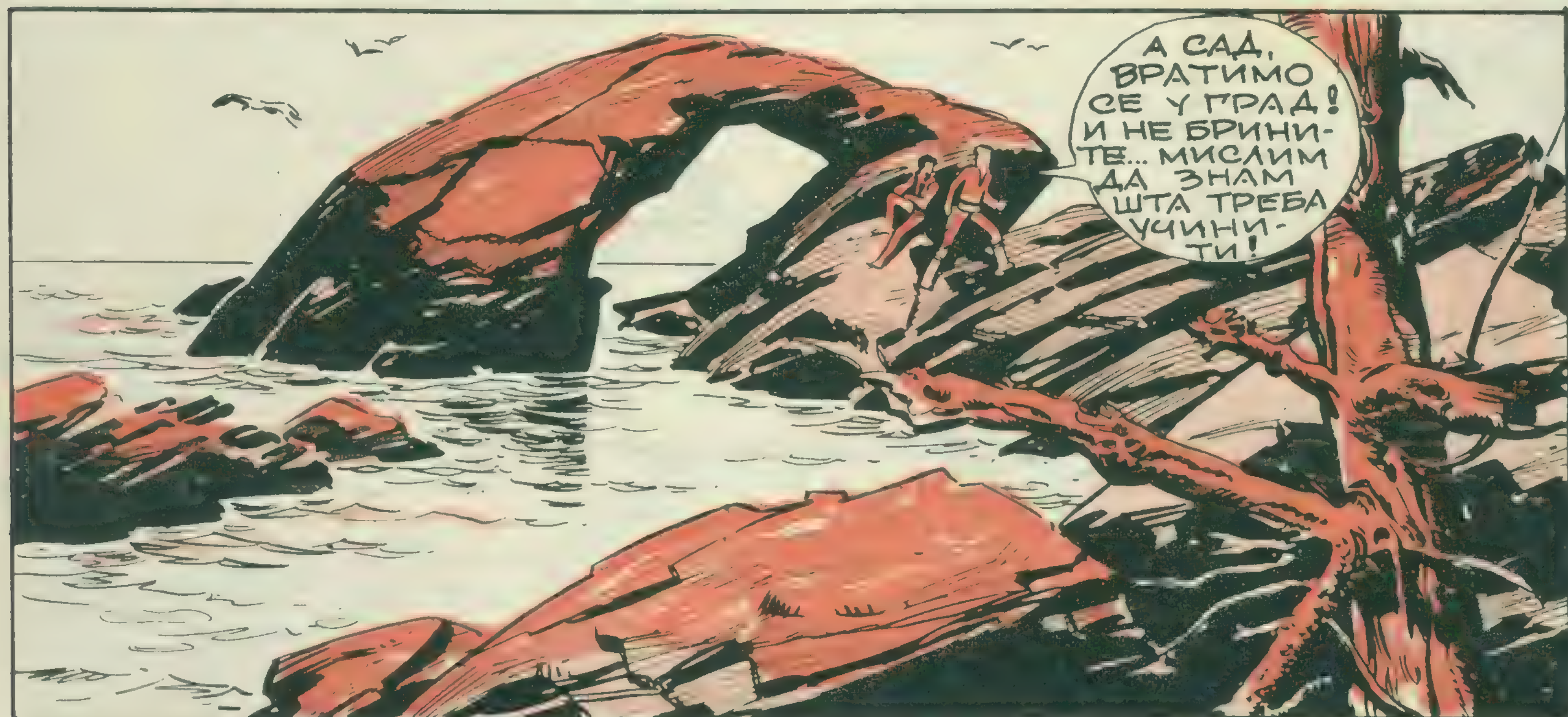

ТРЕБА НЕКАКО ДА УВЕДЕМО ШЕРИФА У ХОЛДЕНОВУ КУЋУ... ДА САМ ВИДИ!
ДА, АЛИ ШТА?

МАЛО КАСНИЈЕ ...
ТО ЈЕ ЊЕГОВА КУЋА, ГРИНГО! КАО ШТО ВИДИТЕ, ТО ЈЕ ПРАВИ ЗАМАК! ХОЛДЕН ЈУ ЈЕ САГРАДИО ОКО ЈЕДНЕ СТАРЕ ШПАНСКЕ ТВРЂАВЕ!

КОЛИКО ИМА СТРАЖАРА?
САДА... ТРИ ИЛИ ЧЕТИРИ! НОЋУ СЕ СТРАЖА УДВОСТРУЧАВА! РЕКАО САМ ВАМ ДА ЈЕ НЕМОГУЋЕ...

БИО БИ НАМ ПОТРЕБАН ТОП ДА ПРОДРЕМО УНУ-ТРА!

ТАЧНО! БАШ НАМ ТО ТРЕБА! И ТО ЋЕМО И ИМАТИ!
!!!

А САД, ВРАТИМО СЕ У ГРАД! И НЕ БРИНИ-ТЕ... МИСЛИМ ДА ЗНАМ ШТА ТРЕБА УЧИНИ-ТИ!

ГРИНГО ЈЕ ОПЕТ ПОТРАЖИО ШЕРИФА...
ОПЕТ ВИ? ЈЕСТЕ ЛИ ДОНЕЛИ ИКАКАВ ДОКАЗ!

ЈОШ НЕ, ШЕРИФЕ! АЛИ, ДА ЛИ БИСТЕ БАЦИЛИ САМО ЈЕ-ДАН ПОГЛЕД У ХОЛДЕНОВО СТОВАРИШТЕ!
? ЗНАТЕ ДОБРО ДА ЈЕ ТО НЕМОГУЋЕ! ТО ЈЕ ПРИВАТНО ВЛАСНИШ-ТВО!

СВЕ ЈЕ ОБЕЋАВАЛО ДА ЋЕ ТА НОЋ БИТИ УЗБУДЉИВА...

...САД ЗНАТЕ! ЖЕЛИМ ДА У ЗОРУ ОДЕТЕ У ЗАТВОР, ИЗВУЧЕТЕ КИНЕЗА И ЛИНЧУЈЕТЕ ГА!

И ДРУГА СТРАНА СПРЕМАЛА СЕ НА АКЦИЈУ...

БУДИТЕ ОПРЕЗНИ С ДИНАМИТОМ, МИГУЕЛЕ!

БЕЗ БРИГЕ! БИЋУ ПАЖЉИВИЈИ НО ДА У РУЦИ ДРЖИМ МИМОЗЕ!

ЛИЦА ЋЕТЕ ПОКРИТИ ДА ВАС НЕ ПРЕПОЗНАЈУ! НЕ ЖЕЛИМ КОМПЛИКАЦИЈЕ! СВИ ЗНАТЕ ДА ЈЕ РАДЊА ПРЕПУНА! НЕ ЗАБОРАВИТЕ ДА ШЕРИФ САМО ЧЕКА НА ЗГОДНУ ПРИЛИКУ...

ЧУВАЈ СЕ, МИГУЕЛЕ! ЗНАШ ДА ЈА...
ПССТ! ЧЕКАЈ НАС И НЕ БРИНИ! СВЕ ЋЕ БИТИ У РЕДУ!

ГРИНГО И МИГУЕЛ КРЕНУЛИ СУ ХОЛДЕНОВОЈ КУЋИ...

ОВО МИ ИЗГЛЕДА ДОБРО МЕСТО!
НАЈБОЉЕ МОГУЋЕ! ОВДЕ НАС НЕЋЕ МОЋИ ДА ВИДЕ!

У КУЋИ СУ ВРШЕНЕ ПОСЛЕДЊЕ ПРИПРЕМЕ...
КОЊИ СУ ОСЕДЛАНИ! ЈЕ Л' ДИНАМИТ СПРЕМАН?

15

ЧУДНИМ СЛУЧАЈЕМ, ПРИПРЕМЕ НА ОБЕ СТРА-НЕ БИЛЕ СУ ГОТОВО ИСТЕ...
ПАТРОНИ СУ ПРИЧВРШЋЕНИ, ГРИНГО! ДОДАЈТЕ МИ ЛУК!

УЗ НАЈЛЕПШЕ ЖЕЉЕ, ХОЛДЕНЕ! ОВО ТИ ЈЕ ПО-КЛОН... ЗБОГ ТИЈЕН ЛУН-ГА!

КОЛИКО ЋЕ БУКЕ ОВО ДИЋИ!

БРУУМ!!

ШТА? ШТА ЈЕ ТО БИЛО?
ЗИД ЈЕ РАЗНЕТ!

БРААМ!

КРОВ СКЛАДИШТА ОДЛЕТЕО ЈЕ У ВАЗДУХ! БОЉЕ ДА СЕ ЧИСТИМО ОДАВДЕ!
СТОЈТЕ, КУКАВИЦЕ! УЗМИТЕ ПУШКЕ ПА ДА ВИДИМО КО СЕ ТО УСУДИО!

А У БЛИЗИНИ КУЋЕ...
САД ЈЕ МОЈ РЕД!

НАДАМ СЕ ДА НЕЋЕ ПАСТИ НИКОМЕ НА ГЛАВУ!

НЕШТО ДАЉЕ ШЕРИФ ЈЕ ЧЕКАО СА СВОЈИМ ЉУДИМА...

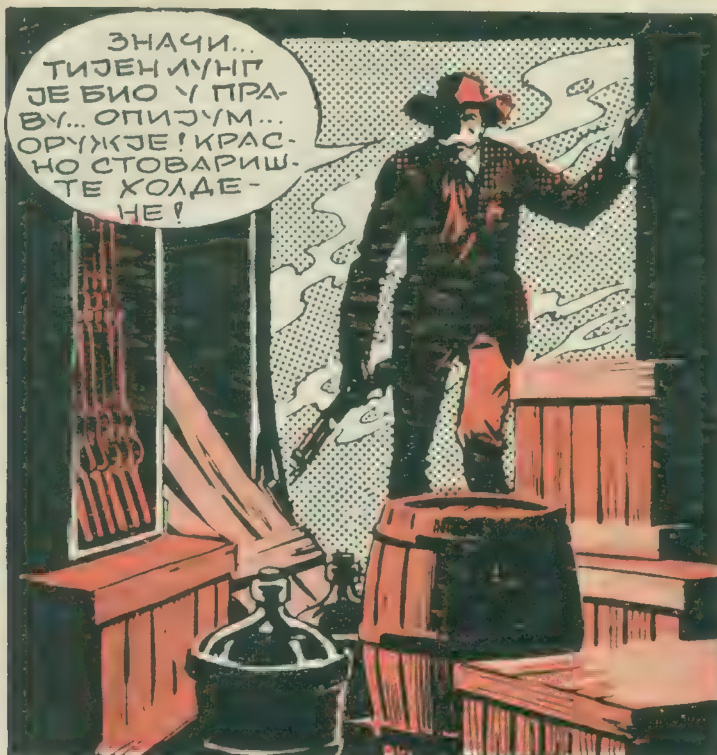
ТО ЈЕ ХОЛДЕНОВА КУЋА, ШЕРИФЕ! ШТА ДА РАДИМО?

БОЦА ЈЕ ПАЛА НА ПОД И ЕКСПЛОДИРАЛА...

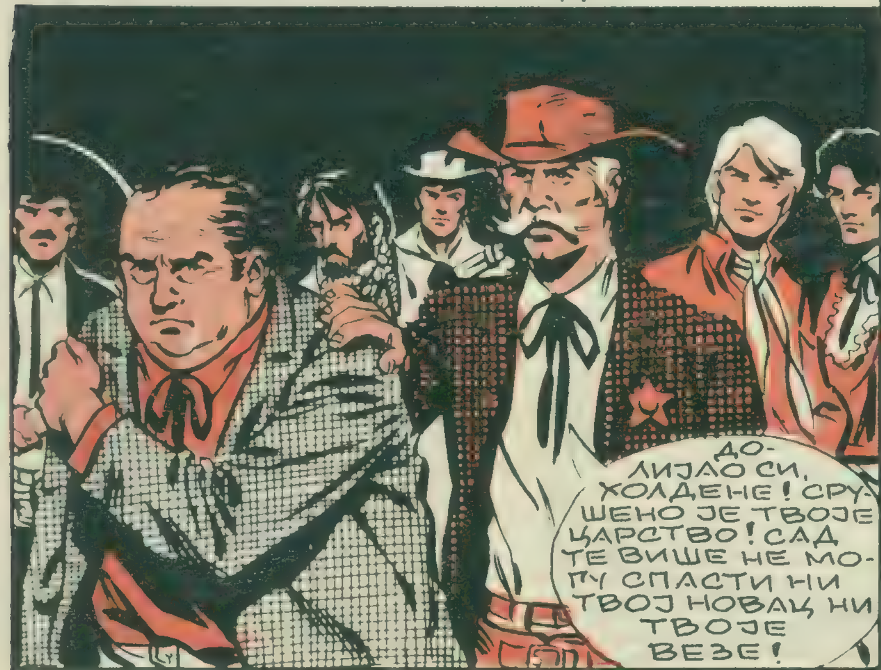

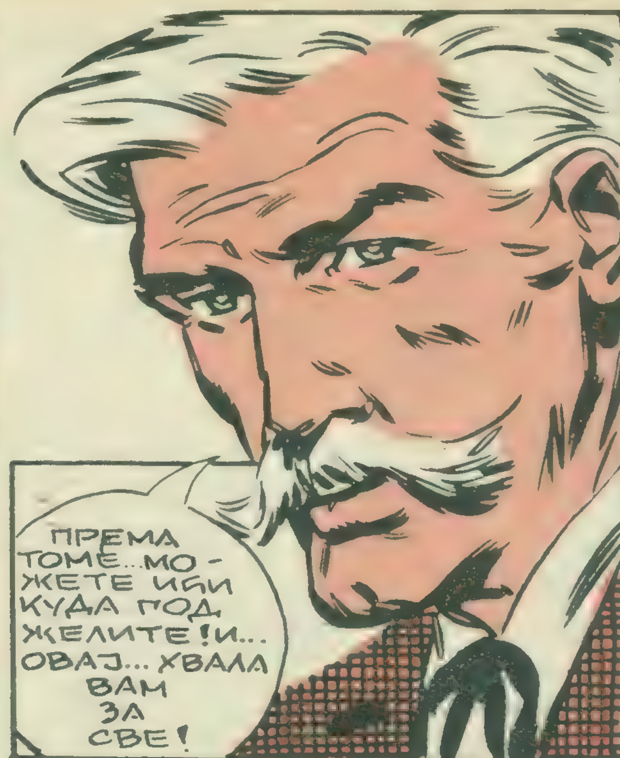
ЗА ТИЛИ ЧАС СУ ШЕРИФОВИ ЉУДИ, УЗ ПОМОЋ ГРИНГА И МИГУЕЛА, САВЛАДАЛИ ХОЛДЕНА И ЊЕГОВУ БАНДУ...

ИДУЋЕГ ЈУТРА У ШЕРИФОВОЈ КАНЦЕЛАРИЈИ...

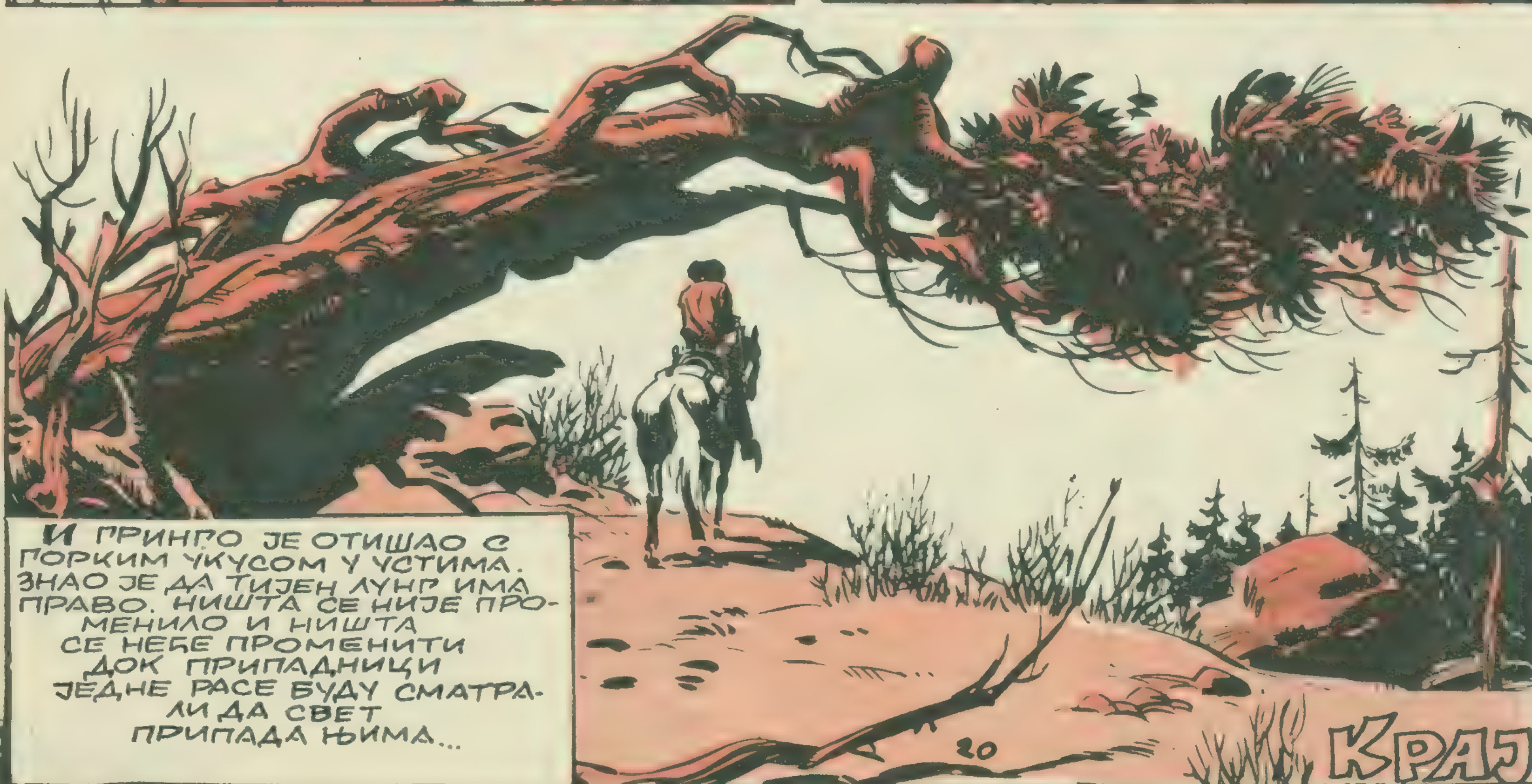

СУДИЈА МИ ЈЕ НАЛОЖИО ДА УХАПСИМ И ОНЕ КОЈИ СУ ИЗАЗВАЛИ ПОЖАР... АЛИ ЈА НИ ПРОТИВ КОРА НЕМАМ ДОКАЗА!

ПРЕМА ТОМЕ...МОЖЕТЕ ИЋИ КУДА ГОД ЖЕЛИТЕ! И... ОВАЈ... ХВАЛА ВАМ ЗА СВЕ!

ЗНАЧИ, САД ЈЕ СВЕ У РЕДУ!
ВАРАШ СЕ, СИНЕ МОЈ! СВЕ ДОК ПОСТОЈИ МРЖЊА И РАСНА ПОДВОЈЕНОСТ, НИШТА СЕ НЕЋЕ ПРОМЕНИТИ!

ИПАК, ХВАЛА ВАМ! ВИШЕ ВАМ НИШТА НЕ МОГУ РЕЋИ!
ТО ЈЕ ДОВОЉНО! ЗБОГОМ... И ЖЕЛИМ ВАМ СВАКУ СРЕЋУ!
ЗБОГОМ, ГРИНГО!

И ГРИНГО ЈЕ ОТИШАО С ГОРКИМ УКУСОМ У УСТИМА. ЗНАО ЈЕ ДА ТИЈЕН ЛУНГ ИМА ПРАВО. НИШТА СЕ НИЈЕ ПРОМЕНИЛО И НИШТА СЕ НЕЋЕ ПРОМЕНИТИ ДОК ПРИПАДНИЦИ ЈЕДНЕ РАСЕ БУДУ СМАТРАЛИ ДА СВЕТ ПРИПАДА ЊИМА...
20
КРАЈ

Денис:

ШИШАЊЕ

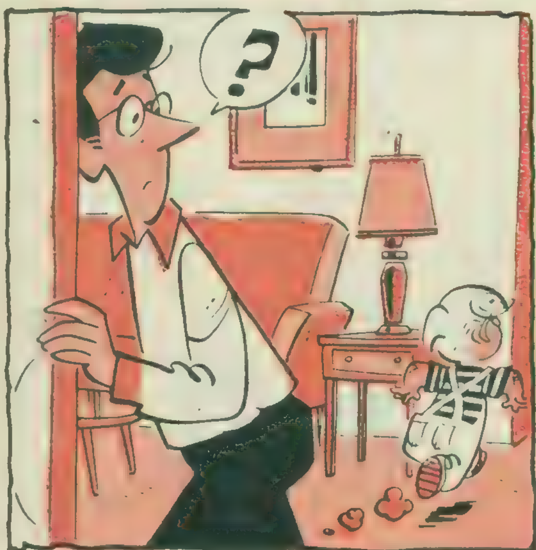

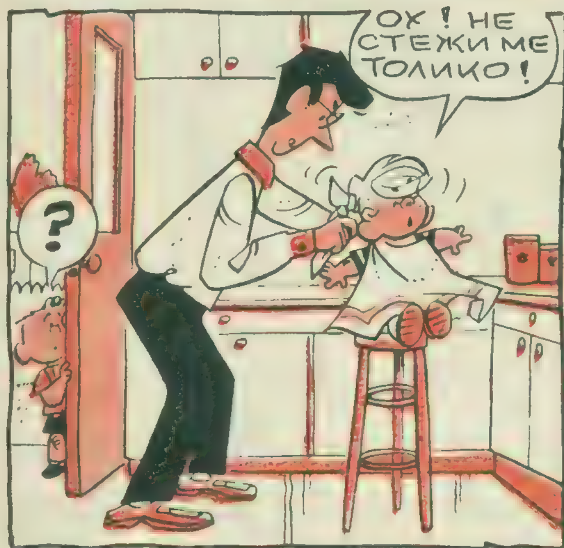

И НЕ МОРА... БАР ЋЕМО УШТЕДЕТИ ПАРЕ ЗА ШИШАЊЕ!
ЗНАЧИ... НЕМА ШИША-ЊА?!

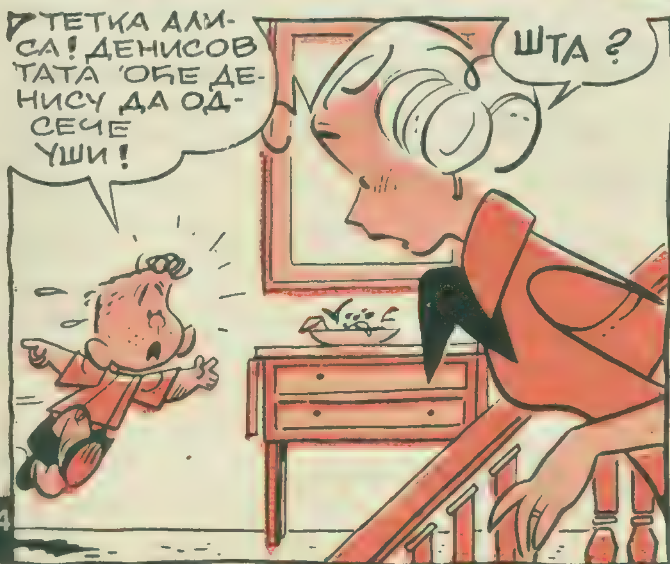
ОХ... БИЋЕ! САМО, ЈА ЋУ ДА ТЕ ПОД-ШИШАМ!
ТО БАШ НИЈЕ ФЕР!

ЧУЈ, СИНЕ! ЗНАШ ДА ТРЕБА ДА ШТЕ-ДИМО!
ТО ТИ ЈЕ ПА-МЕТ-НО!

?

КОЛИКО ЈА ДОБИЈАМ ОД ТИХ ПАРА УШТЕЂЕ-НИХ НА ШИШАЊУ?
НИСАМ ТАКО МИСЛИО! ПЕЊИ СЕ НА СТОЛИЦУ!

МИСЛИО САМ ДА СЕД-НЕШ НА СТОЛИ-ЦУ!
КОД ФРИЗЕРА УВЕК ДОБИЈЕМ БОМБОНУ! ПРЕ-МА ТОМЕ... И ОВДЕ МИ СЛЕ-ДУЈЕ!

ОХ! НЕ СТЕЖИ МЕ ТОЛИКО!
?

ЗДРАВО! ШТА ТО РАДИ-ТЕ ДЕНИ-СУ?
САД ЋУ МАЛО ДА МУ СПУСТИМ УШИ...

НЕ!

ТЕТКА АЛИ-СА! ДЕНИСОВ ТАТА 'ОЋЕ ДЕ-НИСУ ДА ОД-СЕЧЕ УШИ!
ШТА?

НЕ, ЏОЈ! ТАТА ХОЋЕ САМО ДА ГА ПОД-ШИША!
ОХ?

ХУ! А ЈА СЕ ВЕЋ УПЛАШИО ДА ЋЕ ДЕНИС ОСТАТИ БЕЗ УШИЈУ!

НЕ ВРТИ СЕ!
А ТИ МЕ НЕМОЈ ГОЛИЦАТИ!

СЕДИ МИРНО!
НЕ ЧУПАЈ МЕ!

ОЋЕШ ЛИ ДА ТЕ ОТЕРАМ У ЋОШАК?
ФРИЗЕРИ НЕ ТЕРАЈУ СВОЈЕ МУШТЕРИЈЕ У ЋОШАК!

АЛИСА, ДРЖИ ГА ЧВРСТО!
ДВОЈЕ ПРОТИВ ЈЕДНОГ... НИЈЕ ФЕР!

ОДСЕКАО СИ МОЈУ КОСУ!

АЛИ, МИЛА... НИСАМ ВИДЕО...
САД ЋУ ЈА МОРАТИ КОД ФРИЗЕРА!

ЈА ЋУ ВАМ ПОКАЗАТИ КАКО СЕ ШИША!
ДЕНИСЕ!
ШТРИЦ
ШТРИЦ

ПОГЛЕДАЈ ШТА СИ УЧИНИО!
ЈА! ТО ЈЕ ДЕНИС УРАДИО!

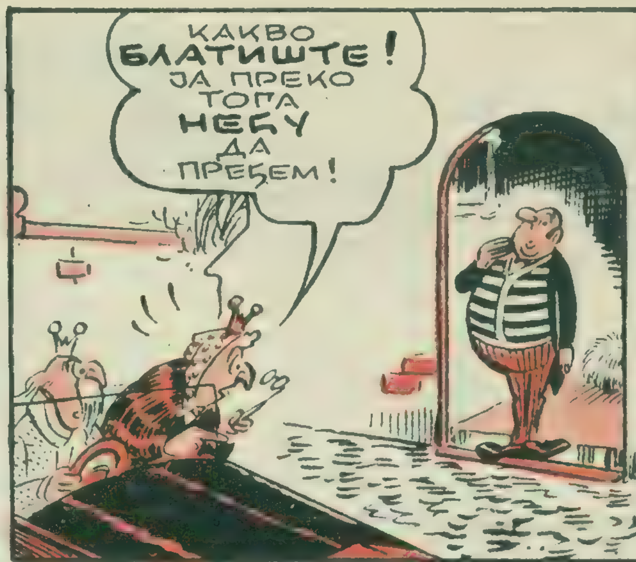

ИМАМ РЕШЕЊЕ! ЈА ИДЕМ КОД ФРИЗЕРКЕ!
АЛИ ДЕНИС...?

ДЕНИС ЋЕ СА МНОМ ПОШТО ТВОЈ БЕРБЕРИН НЕЋЕ ДА ГА ШИША!
СХВАТАШ ЛИ ШТА СИ УЧИНИО, ТАТА?

НАПРАВИО СИ ОД МЕНЕ ЦУРИЦУ!
КРАЈ

МИЦКО

ОХ! ЊИХОВА ГОСПОДСТВА ВРАЋАЈУ СЕ С ПУТА!
ШТО НЕ ПОЖУРЕ! СМРЗНУЋЕ СЕ ПОРЕД ОТВОРЕНИХ ВРАТА!

КАКВО БЛАТИШТЕ! ЈА ПРЕКО ТОГА НЕЋУ ДА ПРЕЂЕМ!

ПРИЧЕКАЈТЕ... ПРЕПУСТИТЕ ТО МЕНИ!

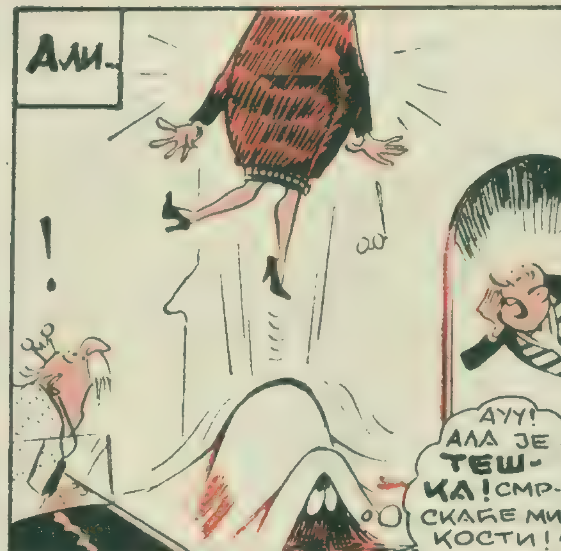

ПРОСТРЕЋУ ОВАЈ ТЕПИК ПРЕКО БЛАТА!
?

ЕВО ХИТАМ, ВАШЕ ГОСПОДСТВО!

ТАКО! САД НЕЋЕТЕ ИСПРЉАТИ СВОЈЕ НОЖИЦЕ!
ФИЈУ

ПРАВИ СИ КАВАЉЕР, МРГОДИЋУ!

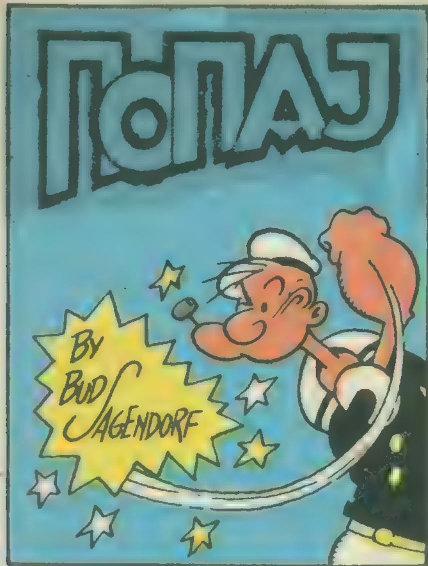

КАО СРЕДЊОВЕКОВНИ ВИТЕЗ!

АЛИ...
!
АУУ! АЛА ЈЕ ТЕШКА! СМРСКАЋЕ МИ КОСТИ!

ПЉУС!

ГРРР! УВРЕДИО ЈЕ МОЈУ ГОСПУ!
ПА ОН ЋЕ ДА МЕ БОМБАРДУЈЕ!

И ТАКО...
ПОСЛЕ ТОПЛОГ КУПАЊА... ПРИЈАЋЕ НАМ И ТОПЛА ХРАНА!
СИРОТОМ МРГОДИЋУ МОРА ДА ЈЕ ВИШЕ НЕГО ВРУЋЕ!
СУПА

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF

ПИТАМ СЕ САМО КАКО ЈЕДНА РИБА ЗНА ДА СИ ТИ ЦРВ А НЕ КРОКОДИЛ?!
МАМЦИ

ЈА САМ СПРЕ-МАН!
А?
А ЗА ШТА СИ ТО СПРЕ-МАН?!

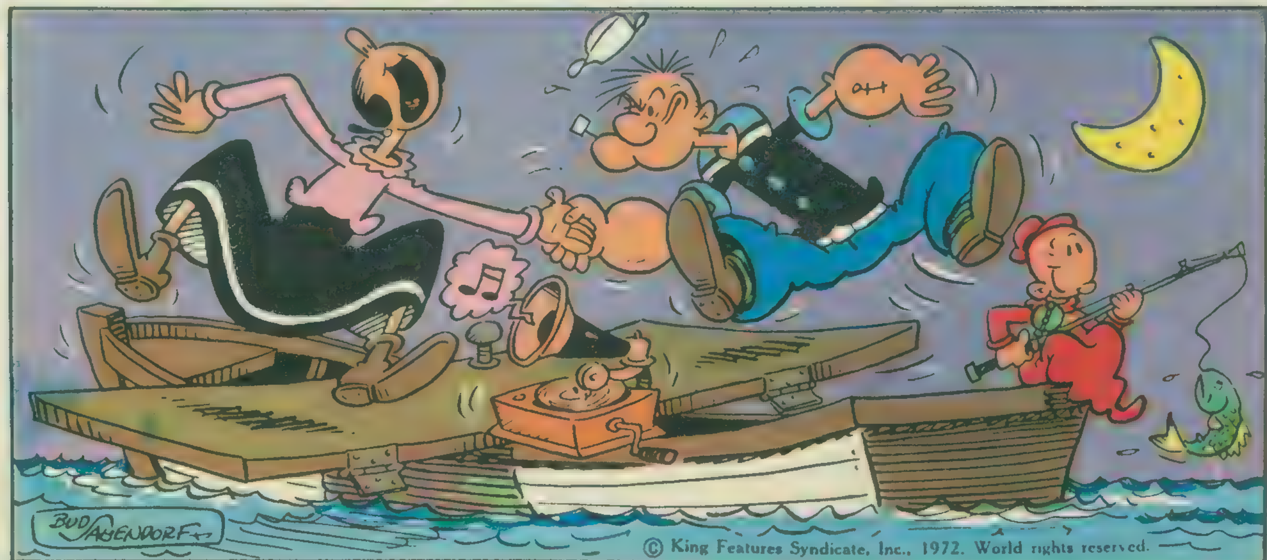

ОБЕЋ'О СИ ДА ЋЕШ МЕ ДАНАС ВОДИТИ НА ПЕЦАЊЕ!
АУУУ! А И ОЛИВИ САМ ОБЕЋ'О ДА ЈЕ ВОДИМ НА ИГРА-ЊАЦ!

УААААА!
ТИ ВИШЕ ВОЛИШ ОЛИВУ НЕГО МЕНЕ!
?
?

БЕДНИЧЕ!
ОБЕЋ'О СИ ДА МЕНЕ ВОДИШ НА ИГРАНКУ! ЗНАЧИ, ВИШЕ ВОЛИШ КИЋУ!
ОХ!

КАКО ДА БУДЕМ И РОМЕО И ДОБАР ПООЧИМ? МНОГО КОМПЛИКО-ВАНА СТВАР!
НЕ БИ' 'ТЕО ДА ОЖА-ЛОСТИМ НИ ЊУ НИ ЊЕГА!
МАМЦИ

ХМММ?! МОЖДА ИЗЛАЗ ПОСТОЈИ...

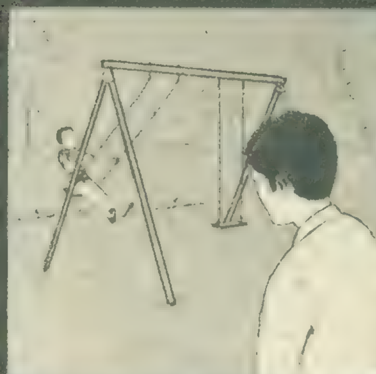

BUD SAGENDORF

Ф. КОНСТАНТИНИ

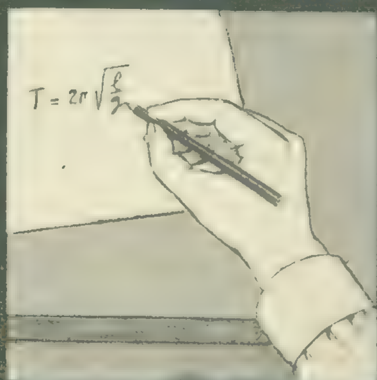
УЧИМ на огледима

ФИЗИКА
ХЕМИЈА
БОТАНИКА
ЗООЛОГИЈА

„ТЕХНИЧКА КЊИГА" — ЗАГРЕБ,

ПРЕДСТАВНИШТВО — 11000 БЕОГРАД, Моше Пијаде 19/111.

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво купујем комплет од 2 књиге УЧИМ НА ОГЛЕДИМА, ЗА ГОТОВО — ПОУЗЕЋЕМ по повлашћеној цени од 140,00 динара (плаћање поштару приликом пријема књига).

НА ОТПЛАТУ — у највише 6 месечних рата по динара 30,00

____

____

(Име и презиме — број поште — Место, улица и број)

____

(Овера предузећа за купце на отплату)

____

(Потпис)

Наруџбеница се оверава само при куповини на отплату.

Пензионери уместо овере прилажу одрезак чека од пензије.

РИЗНИЦА РЕЗУЛТАТА ЉУДСКОГ УМА

Ове књиге омогућују свим ученицима осмогодишњих и средњих школа, као и свима онима који се интересују за физику, хемију, ботанику и зоологију да лако и брзо помоћу експеримената долазе до сазнања, а да тиме не оптерете своју меморију сувопарним дефиницијама и замарајућим формулама.

Сви описани огледи могу се — и у школи и код куће — изводити овлаш сакупљеним средствима.

Учење може започети од било ког поглавља, јер свако поглавље представља засебну целину.

Вредност овог дела је у томе што природне законе и научне принципе објашњава на једноставан и забаван начин.

Коришћење ове књиге је изванредан начин стицања знања.

Аутор овог дела је Феручио Костантини. Са италијанског су га превели: др. Еторе Мартинез, др Иво Пирјавец, др Владимир Уремовић, инж. Вера Уремовић и инж. Мирко Миличић. Стручну редакцију обавио је инж. Динко Зоровић.

Дело се састоји од две књиге, свака од по два дела.
Прва обрађује ботанику и зоологију, а друга физику и хемију.

Књиге су штампане ћирилицом и латиницом на око 640 страница и богато су илустроване са више од 840 слика, цртежа и шема у боји.

Цена комплета од две књиге је 170,00 динара.

Дело се може купити за готово или на отплату.

Купци на отплату отплаћују у 6 рата по 30,00 динара, у што су урачунати манипулативни трошкови и осигурање.

КУПЦИ ЗА ГОТОВО УЖИВАЈУ ПОПУСТ, ТАКО ДА ДЕЛО ДОБИЈАЈУ ПО ПОВЛАШЋЕНОЈ ЦЕНИ ОД 140,00 динара.

ДОЖИВЉАЈИ ИБН ТУПА

6×1=6
6×2=12
6×3=18
6×4=24
6×5=30
6×6=36
6×7=42
6×8=48
6×9=54
6×10=60

7×1=7
7×2=14
7×3=21
7×4=28
7×5=35
7×6=42
7×7=49
7×8=56
7×9=63
7×10=70

8×1=8
8×2=16
8×3=24
8×4=32
8×5=40
8×6=48
8×7=56
8×8=64
8×9=72
8×10=80

9×1=9
9×2=18
9×3=27
9×4=36
9×5=45
9×6=54
9×7=63
9×8=72
9×9=81
9×10=90

10×1=10
10×2=20
10×3=30
10×4=40
10×5=50
10×6=60
10×7=70
10×8=80
10×9=90
10×10=100

ЈА ОВО НИШТА НЕ РАЗУМЕМ!

ИЗГЛЕДА ДА ЋУ МОРАТИ ДА ИЗМИСЛИМ НЕКЕ НОВЕ АВАНТУРЕ ДА БИ МУСА НАУЧИО ОСТАТАК ТАБЛИЦЕ МНОЖЕЊА!

1973

1162/19

Ч. БАКЕНХОВЕН

В. ЛИКАР

КРАЈ

ОВУ СТРАНИЦУ ИСЕЦИ И ЗАЛЕПИ НА ЗИД КАО ПОДСЕТНИК ЗА ТАБЛИЦУ МНОЖЕЊА!

ЗАУСТАВИТЕ ИЛИ ПУЦАМ!

У глави ми је била само једна мисао: како да их се ослободим.

Станите, станите! То је Мајк! — викала је продорним гласом моја млада сапутница показујући ми руком момка који је са подигнутим палцем стајао на ивици, савезног пута 75.

Одбила сам да зауставим и још јаче притисла папучицу за гас.

Иако сам често слушала приче о љубазним возачима чија су тела касније пронађена у јарковима, примила сам малочас у кола једну ауто-стоперку. Имала је тако невин израз да сам без размишљања зауставила кола када сам је угледала крај пута.

— Зауставите! — заповедила ми је још једном тако леденим гласом да сам се најежила. Поготову што сам на слабинама осетила цев пиштоља.

— Не шалим се. Зауставите или пуцам!

КУДА СТЕ КРЕНУЛИ?

Чвршће је стегла своје оружје и дограбила волан. Кола су почела да кривудају и најзад се уз страшну шкрипу гума зауставила тик уз дубоки ров поред пута.

Младић уђе у кола и прогунђа:

— Хвала!

— Знаш — обрати му се моја млада сапутница, — она није хтела да те прими у кола, али ја сам је убедила — и девојка му показа оружје у руци.

— Ти си заиста луда, Диди! Зар хоћеш да привучеш пажњу полиције?

— Па, ја сам то учинила због тебе — увређеним гласом одговори му девојка.

— Жао ми је, госпођо — обрати ми се младић. — Диди није желела да вам учини зло, она се само уплашила.

Није желела да ми учини зло? Она се уплашила?

Изненађена, окренула сам се да бих боље видела свог новог сапутника чупавог, неуредно одевеног хипика.

— Куда сте кренули? — запита ме.

— У Атланту — одговорила је Диди уместо мене.

— Дивно, рече Мајк, протежући ноге и удобно се смештајући на седиште. — Ви сте заиста добри кад сте одлучили да нас примите. Многи то не би учинили.

Више се нисам плашила, била сам бесна што сам дозволила да наседнем.

— И треба да се чудите — одвратих подругљиво. — Много привлачни баш нисте

Мајк се укрути.

— Не правите се духовити. А сад, доста разговора. Возите!

У глави ми је била једна једина мисао: како да их се ослободим?

„Само без панике", говорила сам сама себи поглеђајући у огледало у нади да ћу угледати сивоплава полицијска кола. Као да ми је погодио мисли, Мајк рече:

— Да ви то случајно не намеравате да привучете пажњу пајкана?

ВАРАТЕ СЕ, ДЕВОЈЧИЦЕ!

И како је Диди на те његове речи подигла револвер према мојој глави, он додаде:

— Без глупости, мала! Хоћеш ли да све троје страдамо?

— Па шта? — цинично запита девојка. — Зар ће неко због нас плакати?

— Плакао неко или не ја нисам још спреман да се опростим од ове добре старе земље. Усталом, плакала би твоја мама.

— Моја мама! Шалиш се. Баш њу брига за мене.

Морала сам да се умешам.

— Варате се, девојчице! Ниједној мајци није свеједно ако се нешто догоди њеном детету.

— Сви сте ви одрасли исти. Ни ви нисте ништа бољи. Много вас брига шта се догађа младима.

— Одакле ви то знате? — одговорила сам јој мирно. — Ако неко скоро четврт века предаје младима, онда значи да га и те како интересују и млади и њихови проблеми.

— Професорка? — упита Мајк. Не шалите се? И ви, ви заиста волите свој посао?

Диди га прекиде:

— Пусти је, Мајк. Ускоро ће почети да те гњави: „Шта један тако симпатичан момак ради на друму и због чега зауставља кола која возе усамљене жене...

— У праву си — сложи се Мајк и затвори очи.

НЕОБИЧНО ДРУШТВО

Километри су остајали иза нас и ја сам упорно размишљала о положају у којем сам се нашла. Уколико покушам да зауставим кола и затражим помоћ девојка ће остварити своју претњу. Изненада, приметила сам таблу на којој је писало да се у близини налази неки мањи градић.

— Јесте ли гладни? — запитах. — Скоро је један сат а ја сам јутрос веома рано доручковала.

— И ја — додаде Мајк. — али то је било још јуче ујутру. Али, да би човек јео требало би да има лове.

— Лове? Мислите на новац? Надам се да ћу имати довољно за све троје.

— У реду! — суво је приметио Мајк.

Стешњена између моја два чувара ушла сам у самоуслужни ресторан. Мајк је гурнуо своју малу пријатељицу према шанку а мени прошапутао на уво:

— После вас, мадам. И не заборавите да нема само моја пријатељица оружје.

Одједном више нисам била гладна. Узела сам само кафу. Диди је обилно напунила послужавник, док се Мајк, који од јуче ништа није јео, задовољио салатом.

— Бојим се да ће то бити недовољно за оваквог момка — покушала сам да се нашалим и ставила на његов послужавник печење с кромпиром и парче торте. Захвалио ми је осмехом.

За столом смо представљали заиста необично друштво: једна млада девојка, боље рећи девојчица, бледа и мршава која је јела као да је годинама гладовала, један високи, чупави момак који се очигледно трудио да не једе халапљиво и јед на проседа мало нервозна жена која се трудила да

Стешњена између моја два чувара ушла сам у ресторан.

што дуже пије своју шољу кафе.

Кад је Диди све појела обрати се Мајку:

— Пази на њу, Мајк. Морам да изиђем ...

— У реду, мала.

НАПУШТАМ ВАС...

Чим се девојчица удаљила Мајк се наже према мени и поче брзо да говори:

— Слушајте ме, госпођо. Не познајем вас довољно али имам у вас поверење. Ово дете је дошло из Мајамија. Побегла је пре три дана од куће, није се слагала са родитељима. Нашао сам је јуче у једном јарку како цмиздри.

Наједном сам осетила сажаљење према девојчици која једва да је имала четрнаест година. Више нисам отрпела за свој живот.

Кад смо пришли колима Мајк изненада рече:

— Е, па мала, ја вас напуштам.

Девојчица је изгледала као да ју је гром погодио.

— Напушташ нас? Хоћеш да кажеш да нећеш даље с нама?

— Не.

— Онда ћу и ја остати овде, с тобом.

— Жао ми је, мала, али ја сам већ нашао другу цуру. Тамо у ресторану. Више ми се допада од тебе.

Диди зарида.

— Бедниче! Исти си као и други.

— Тако је, малецка.

Мајк се окрете и мирним кораком пође натраг према ресторану.

— Идеш ли ти или не? — запитах је.

Оклевала је за тренутак а онда је ушла у кола и села поред мене.

— Говорио је да ме воли. Зашто ме је оставио? Зашто?

— Па то сви младићи говоре девојчицама као што си ти.

— Завежите! — викну.

Док су кола кретала мала је настављала да говори сама за себе:

— А рекао је да ме воли и да ћемо нас двоје бити срећни у Атланти. Шта ће сад са мном бити?

— Вратићеш се кући.

— Никад!

ПОЗИВ ЗА МАМУ

Нисам ништа одговорила.

— Све је било добро док се мама није преудала. Нас две смо се тако лепо слагале. Али сад јој више нисам потребна, има Бобa и малог Бобија. За њу ја више не постојим ...

— А колико је сад малом Бобију?

— Скоро шест месеци.

— Мора да је сладак.

— Да. И сви кажу да много личи на мене.

— Недостаје ти, зар не? Да се зауставимо па да телефонираш мами?

— Како, кад немам ни паре.

То је већ личило на жалбу. Изненада, сетила сам се нечег.

— Да ли си већ летела авионом?

Девојче, лица умазаног сузама, погледа ме изненађено.

— Ви заиста намеравате да ми дате новац за карту? А ја... ја сам хтела да вас убијем.

— Зауставићемо код прве говорнице и позвати твоју маму.

Док смо чекале везу мала ми је објаснила да је њено право име Сју Ан а не Диди али одбила је да говори с мајком.

Кад се на телефону јавио женски глас представила сам се и испричала на који начин сам упознала Сју Ан и да желим да јој помогнем да се врати кући. И док је њена мајка узбуђено покушавала да ми се захвали дала сам слушалицу малој.

— Мама... мама... ја сам... — почела је да грца и заћутала.

Узела сам поново слушалицу и објаснила узбуђеној мајци да ћу отпратити малу до аеродрома и купити јој карту. Они треба само тамо да је сачекају.

Док смо чекали на аеродрому предложила сам девојчици да оде у тоалет и мало се уреди и ја ћу за то време позвати њену мајку и јавити јој кад тачно стиже њен авион. Телефонирала сам њеној мајци и нарочито настојала на томе да на аеродрому буде мали Боби.

Сју Ан појавила се очешљана и умивена. Док је кретала ка излазним вратима мирно сам јој се обратила:

— Боље да ми даш пиштољ! Ти знаш да претресају путнике.

Она ми га пружи сва црвена у лицу.

— Хвала вам... за све — промуца, подиже се на прсте и чврсто ме загрли.

Кад се Сју Ан већ изгубила међу гомилом путника погледах пиштољ и прснух у смех. Био је то мало већи пиштољ-играчка с капислама.

Наједном сам осетила саосећање за овог чупавка.

— Због чега ми све ово причате? — упитах га.

— Зато што верујем да јој можете помоћи. Ви знате шта се дешава са девојкама кад стигну у Атланту. Лоше друштво, дроге и мушкарци. Мени бар можете веровати то. Ја то знам...

Мајк је у ствари желео одмах да се ослободи мале и да бригу о њој пребаци на мене. Осетила сам сажа-

Џозефина Курто

ПЛАШЉИВИ ЛАВ - КАМЕЛЕОН

Зашто се алигатор зове — алигатор? Коломбо је, као што је познато, открио Нови свет тражећи краћи пут за Индију. Због тога су Шпанци кад су први пут видели мисисипског алигатора назвали ову животињу сличну крокодилу „индијски гуштер" — el lagarto de Indijas. Шпанска реч lagarto долази од латинског lacerta гуштер. Од шпанске речи лагарто настао је временом израз — алигатор.

Антилопа има право песничко име: цветно око. Стари Грци називали су антилопу „антолопс" спајајући у том имену две речи: антос — цвет и опсис — око.

За разлику од двогрбе камиле једногрба се обично назива дромедар. Грчка реч „дромос" значи трк, „дромас" — трчећи, а латински израз »dromedarius camelus« — камила која трчи. Преко старофранцуске речи „дромедер" у многе европске језике ушла је реч дромедар која је све до краја 18. века означавала обе врсте камила, и једногрбу и двогрбу. Тек касније назив дромедар употребљавала се само за једногрбу камилу.

Сићушна птица колибри добила је име због свог сјајног шареног перја. У једном старом, у међувремену изумрлом језику, домородаца са острва Кајене, реч „колибри" значила је „блистава површина". Реч колибари, која се временом променила у колибри, у Европу су донели Французи.

Као и многе друге речи и име великог гмизавца крокодила дошло нам је из грчког језика. Грци су га назвали „крокодилос". У преводу би ова реч значила „црв од камена" јер је настала од две речи „крокодиле" — кремен и „дрилос" — црв.

Дугорепи мајмун „морска мачка" добио је ово име због тога што уме да се вере вешто као мачка и што је у Европу дошао „са оне стране мора". Фазана су стари Римљани називали „фазианус" а Грци „фазианос" што значи птица из града Фазиса. Фазис се налазио на ушћу истоимене реке (данас Рионн) која се улива у Црно море. Према легенди ову птицу донели су у Грчку Аргонаути.

Камелеон је врста гуштера, дугачак је двадесет четири до тридесетак сантиметара, има дугачак и лепљив језик који избацује да би уловио инсекте, очи покреће независно једно од другог, а боју тела мења под утицајем топлоте, светлости, влаге, страха. Па ипак, тај мали плашљиви гуштер у неку руку је имењак цара свих животиња — лава. Наиме, грчка реч „камаи" значи „по земљи", а леон је — лав. Према томе „камелеон" значи „лав који се вуче по земљи". Зашто баш лав, тешко је рећи. Највероватније је да је овај плашљиви гуштер то име добио из подсмеха.

Дан BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

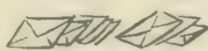

Идућег петка: **ПИРАТИ ПРОТИВ ПИРАТА!**

 Тражимо пријатеље

Жељела бих да се дописујем са дјечацима и девојчицама из наше земље а уједно и да размјењујем фотографије пјевача и глумаца. Имам 13 година и ученица сам VII разреда основне школе. **Јула Адамов, Ново насеље 44, Пореч.**

Љубитељ сам забавне музике и навијам за „Црвену звезду". Имам 13 година. Желео бих да се дописујем са младима из наше земље. Волим значке које размењујем. **Мирче Мацовски, насеље Тафталице, II Улица 918 бр. 9, 91000 Скопље.**

Имам 16 година. Хоби ми је сакупљање проспеката филмова. Молим читаоце „Забавника" да ми помогну у том сакупљању. Узвраћам разгледницом Чаковца. **Владо Задравец, Жртава фашизма 84, Чаковец.**

Имам 14 година и желим да се дописујем са другарицама и друговима из Југославије. Одговорићу на свако писмо. Волим забавну музику. Навијам за кошаркашки клуб „Борац" из Чачка. **Слободан Димитровић, Н. Ђерађ 22, 32240 Лучани.**

Идем у VI разред основне школе па бих желео да се дописујем са својим вршњацима. Ватрени сам навијач „Црвене звезде". Волим спорт и бит-музику. Скупљам стране разгледнице. Језик дописивања српскохрватски и словеначки. **Винко Родић, 29. новембра 10, Храсница.**

Ученица сам VI разреда основне школе. Жељела бих да се дописујем са другарицама и друговима широм наше земље. Прво писмо ће ме јако обрадовати. **Љиљана Маринковић 78204 Слатина код Вањалуке.**

Скупљам разгледнице и маркице. Стара сам 14 година. Желела бих да се дописујем са другарицама широм наше земље. Језик дописивања руски, македонски и српскохрватски. Навијам за „Црвену звезду". Обожавам вестерн филмове. **Сузана Цветановска, Гоце Делчев 47, Кичево.**

За сваку значку дајем три марке из различитих земаља или једну разгледницу и једну марку. Уједно, желим кроз размјену и да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Стар сам 11 година. Тренирам џудо. **Жељко Влахо, Титова обала 27, Макарска.**

Стара сам 12 година. Желела бих да се дописујем са дечацима и девојчицама широм наше земље. Скупљам привеске за кључеве и значке. Навијам за „Партизан". **Бранка Ренар, III булевар 104/II, Нови Београд.**

Желим да се дописујем са другарицама и друговима из целе земље. Стара сам 21 годину. Језик дописивања руски, француски и српскохрватски. Скупљам салвете и маркице које бих размењивала. **Радица Миловановић, Фабрисова 13, Београд.**

Жеља ми је да размењујем писма и дописнице са младима из наше лепе земље. Језик дописивања српскохрватски и француски. Стар сам 18 година. Сакупљам марке, аутомобилчиће и значке. Навијам за „Звезду". Свирам шест инструмената. **Драгољуб Тасић, Железничка 28, Смедерево.**

Волео бих да ми пишу другови и другарице из Југославије и СССР-а. Одговорићу свима. Језик дописивања руски и српскохрватски. Волим забавну музику. **Слободан Мијатовић, Улица ЈНА 78, Вели Манастир.**

Желео бих да се дописујем са другарицама и друговима из Југославије и Скандинавије. Имам 11 година, сакупљам значке и свирам хармонику. Језик дописивања француски, енглески и српскохрватски. **Митар Суботић, Војводе Мишића 4, Нови Сад.**

Жељела бих да се дописујем са другарицама и друговима широм земље. Стара сам 9 година. Волим забавну музику и спорт. Сакупљам салвете. Уз писмо молим и фотографију. **Гордана Тупић, Бориса Кидрича 85/21, Вуковар.**

Имам 14 година и похађам VIII разред основне школе. Навијам за „Црвену звезду". Сакупљам слике певача. Највише волим Зорана Лековића, Драгана Мијалковског и Здравка Чолића. Желим да се дописујем са вршњацима. **Вера Младеновски, Основна школа „Братство и јединство", Охрид.**

Скупљам салвете и лутке. Волим музику и Микија Јевремовића. Желим да се дописујем са другарицама и друговима из целе Југославије који желе да похађају медицинску школу. Молим у писму и фотографију. **Драгана Микић, Маршала Тита 3, Равње, 22202 Мачванска Митровица.**

Сакупљам значке, привјеске и разгледнице. Навијам за „Динамо". Желим да се дописујем са младима из наше земље. Стар сам 16 година. **Никола Вуцелић, Витезићева 4, Ријека.**

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије и Русије. Имам 15 година и навијам за „Партизан". У писму пожељна фотографија. **Радмила Крњулац, Раљска 18, Београд.**

Желио бих се дописивати са дјевојкама и младићима од 15—16 година. Пошто имам неколико поклона за прву петорицу који ми се јаве молим да ми пошаљу и фотографију. **Оријан Прелевић, Стипе Нинића 66, Црница код Шибеника.**

ЗАВРШЕН ЗАБАВНИКОВ НАГРАДНИ КВИЗ

РУСАЛКА — ШУМСКА ВИЛА

Браво читаоци! У овом нашем наградном задатку објављеном у броју 1153 од 1. II 1974. учествовало је 4128 читалаца и међу њима само 318 није тачно одговорило. Међутим, ми ћемо као и увек поновити свих девет питања из овог наградног квиза и написати како гласе тачни одговори.

Тако на прво питање: **Шта је окарина?** тачан одговор је: **мали дувачки инструмент** 2. **Русалка је — шумска вила** 3. **Јантар је — ћилибар** 4. **Дога — врста пса** 5. **Абаџија је — кројач народног сукна** 6. **Марионета — лутка** 7. **Џокеј — професионални јахач** 8. **Тепсија — врста посуде** и 9. **Везир — султанов министар.**

Међу онима који су тачно одговорили Забавников жири извукао је имена следећих 10 читалаца који су од ИП „ВУК КАРАЏИЋ" из Београда добили на поклон по једну књигу **МАЈСТОР У КУЋИ.** То су: 1. **Благоје Аранђеловић,** Његошева 19, 35250 Параћин, 2. **Александар Павловић,** Титова 102, 23335 Ђала, 3. **Слађана Недељковић,** Улпијана С-7, 38.000 Приштина, 4. **Зоран Влајић,** Пролетерска 7, 11320 Вел. Плана, 5. **Сеада Хандан,** Врбања 154а 78211 Бања Лука, 6. **Драгица Вурушић,** Максима Горког 35, 42300 Чаковец, 7. **Снежана Васић,** V конгреса 41/I, 18500 Врање, 8. **Слободан Николић,** Краљевачка 80, 11000 Београд, 9. **Иван Брачко,** ВП 5530/60, 54002 Осијек и 10. **Слободан Костадиновић,** XIII пролетерске 40, 14220 Лазаревац.

КУТАК ЗА ДЕВОЈЧИЦЕ

ТРИ ПРАКТИЧНА САВЕТА

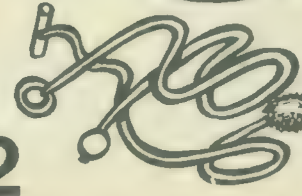
Одговарамо на питања Јасне, Олгице и Јелице. Уколико се и теби допадну, исеци их заједно с цртежом и залепи у посебну свеску. Тако ћеш бесплатно добити приручник са практичним ситницама које су често врло важне.

1. Желиш да украсиш торту а немаш специјалан прибор! Ништа за то: направи фишек од чвршћег папира па у њега сипај фил и онда шарај.

2. Да се пертле не би стално извлачиле из рупица, ушиј на оба краја по једну алкицу или перлу.

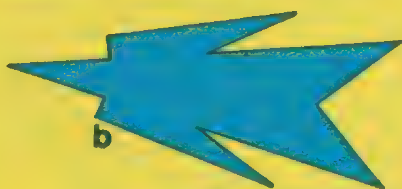
3. Да се вуница приликом плетења не би прљала, стави клупче у кутију, на проклопцу пробуши отвор и провуци један крај вунице, па поклопац залепи селотејпом да се кутија не би отварала.

ДЕВОЈЧИЦЕ, пишите нам и питајте нас о свему што вас интересује из области моде, изгледа, уређења стана.

Шаљите нам своје савете и предлоге!

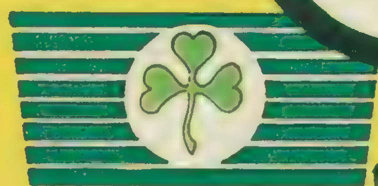
ОЗНАКЕ ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА 1

АМБЛЕМИ ПУ

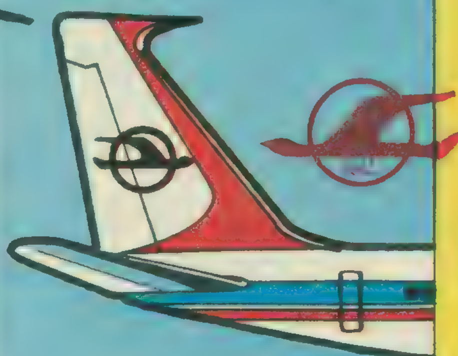

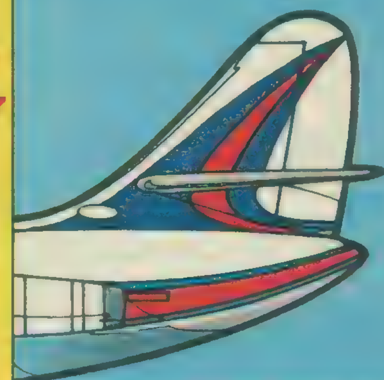

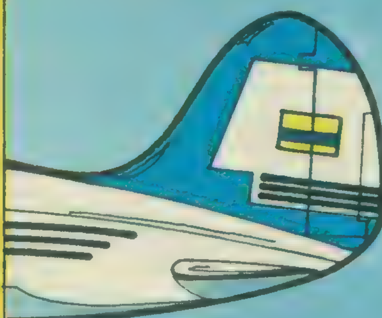
Све ваздухопловне компаније за превоз путника и робе имају осим свог назива и амблем. По већ устаљеном, неписаном правилу ови називи се пишу и у скраћеном облику и саставни су део амблема. Изглед амблема пажљиво се обликује и са скраћеним називом знак је распознавања ваздухопловних компанија. Амблеми су најчешће живо обојени и налазе се на репу и трупу авиона. На слици горе су амблеми ваздухопловних компанија: ЕЛАЛ, Израел (а), АРИАНА, Авганистан (b), АВИО-КОМПАНИЈА ГАНЕ (c), ИНВИКТА, Велика Британија (d), АЕРОКОНДОР, Колумбија (e), ЕР ЛИНГАС, Ирска (f), ЕР ЏИБУТИ, Француска Сомалија (g) и ЕР ЛАУВЕЛД, Јужна Африка (h).

Авиони јужнокорејске ваздухопловне компаније КОРЕЈСКА АВИО-ЛИНИЈА, са ознаком на слици, повезује земље Далеког истока са Америком

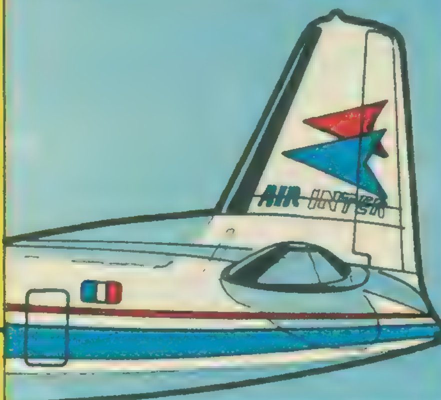
Камбоџанска компанија ЕР КАМБОЏА обавља унутрашњи саобраћај у овој држави и одржава ваздушне линије са земљама југоисточне Азије

Ваздушним линијама ЕКВАДОРСКЕ ВАЗДУХОПЛОВНЕ КОМПАНИЈЕ повезују се углавном градови суседних, средњоамеричких држава.

Чувена ЕР ИНДИА, чије је седиште у Бомбају, са својим авионима типа БОИНГ спада међу највеће ваздухопловне компаније у свету

Француска ваздухопловна компанија ЕР ИНТЕР, са седиштем у Паризу, својим КАРАВЕЛАМА, ВАЈКАУНТИМА и ФОКЕРИМА повезује веће француске градове.

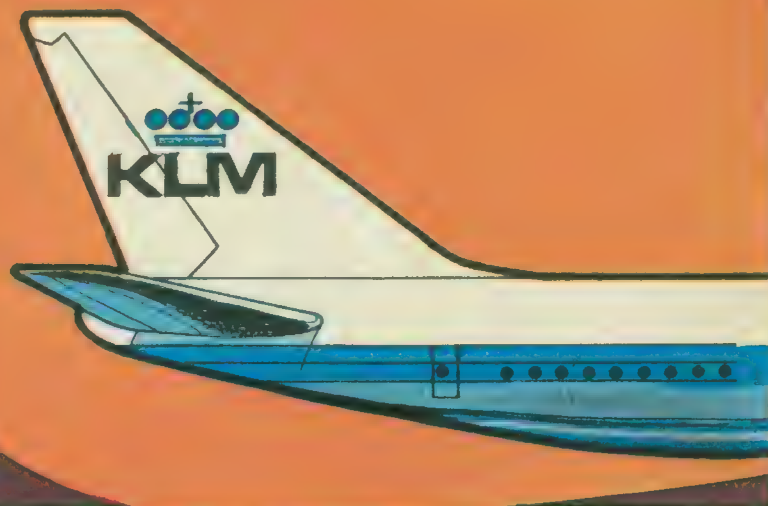
АВЕНСА, национална ваздухопловна компанија Венецуеле, има за превоз путника само два авиона – један ДЦ 9 и КАРАВЕЛУ

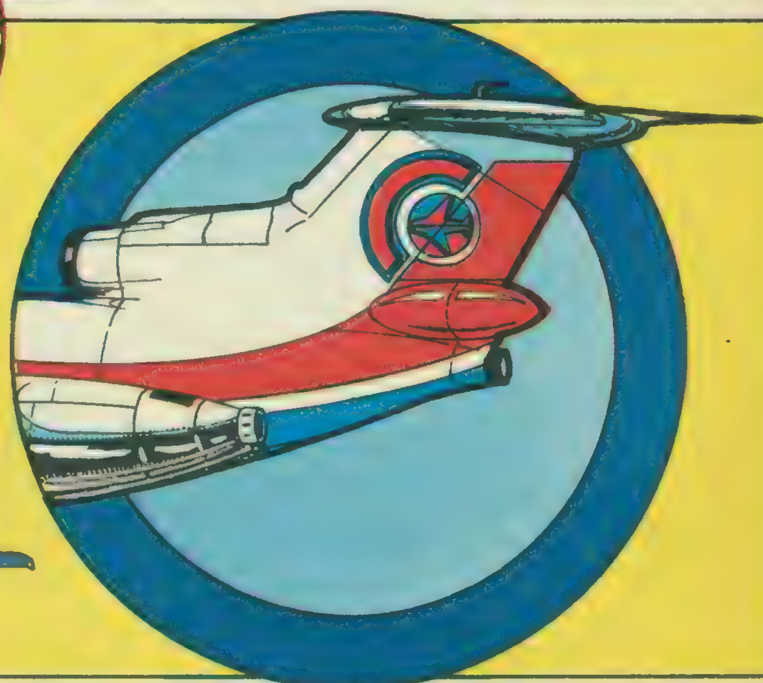
ТУЈУ НЕБОМ

Осим Европе, најразвијенију ваздухопловну мрежу за превоз путника и робе има амерички континент, нарочито Јужна Америка чија ретко насељена пространства и стотинама километара удаљене провинције повезују ваздухопловне компаније авионима као најбржим превозним средством. На слици горе приказане су ознаке неколико познатих ваздухопловних компанија Јужне и Северне Америке: СЕВЕРНОАМЕРИЧКА ЦЕНТРАЛНА ВАЗДУХОПЛОВНА КОМПАНИЈА (a), СЕВЕРОЗАПАДНА ВАЗДУХОПЛОВНА КОМПАНИЈА, САД (b), ИСТОЧНА УНУТРАШЊА ВАЗДУХОПЛОВНА КОМПАНИЈА, Канада (c), АЛОХА ВАЗДУХОПЛОВНА КОМПАНИЈА, ХАВАЈИ, САД, (d), СЕВЕРОИСТОЧНА ВАЗДУХОПЛОВНА КОМПАНИЈА, САД (e). ИСТОЧНА ВАЗДУХОПЛОВНА КОМПАНИЈА, САД (f), КОНТИНЕНТАЛНА ВАЗДУХОПЛОВНА КОМПАНИЈА, САД (g), ЕР ЈАМАЈКА, Јамајка (h), ВАЗДУХОПЛОВНА КОМПАНИЈА ГАЈАНЕ, Гајана (i), МЕКСИЧКА ВАЗДУХОПЛОВНА КОМПАНИЈА, Мексико (j), ВАЗДУХОПЛОВНА КОМПАНИЈА УРАКА, Колумбија (k), БОЛИВИЈСКА ВАЗДУХОПЛОВНА КОМПАНИЈА, Боливија (l), ЛАДЕКО, Чиле (m) и ФОСЕТ, Перу (n).

Холандска ваздухопловна компанија КЛМ, или Краљевско ваздухопловно друштво, једна је од највећих и најпознатијих у свету. Поред тога што одржава ваздушни саобраћај са више од седамдесет земаља у свету најмодернијим авионима типа БОИНГ, она у свом саставу има и неколико мањих ваздухопловних компанија. КЛМ поседује око 60 великих путничких авиона.

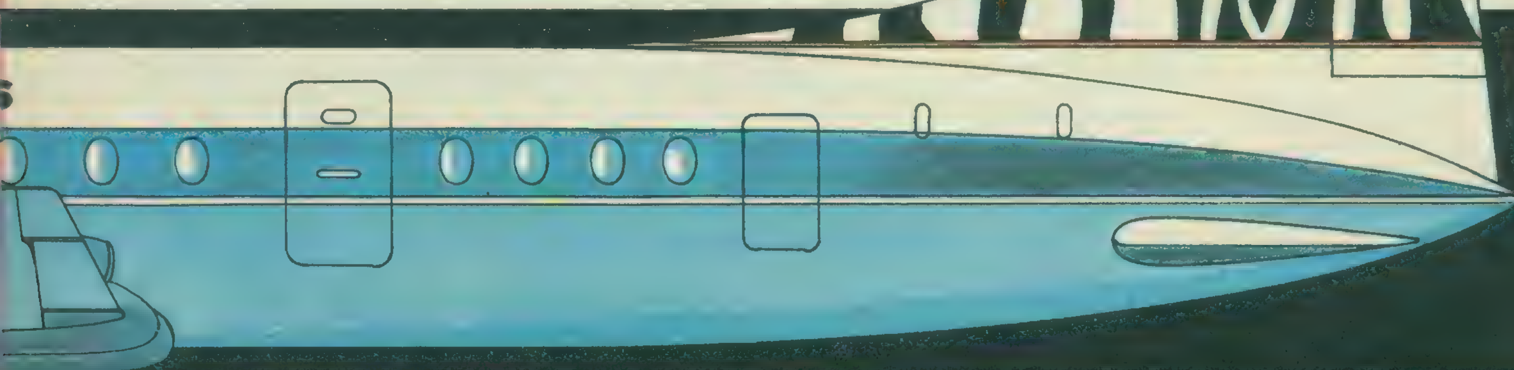

Мала ваздухопловна компанија државе Сри Ланка, ЕР СЕЈЛОНА, обавља ваздушни саобраћај авионима типа ХОКЕР САЈДЛИ ТРАЈДЕНТ. То су велики путнички авиони са четири РОЛС РОЈС мотора. Максимално оптерећење при узлетању им је 68 тона а највећа брзина 967 километара на час. Могу да лете 1760 километара без спуштања.

Са седиштем у Најробију, у Кенији, АФРИЧКА САФАРИ ВАЗДУХОПЛОВНА КОМПАНИЈА, има само један авион за превоз путника и робе. То је авион типа БРИСТОЛ БРИТАНИЈА 313 који одржава везу Момбасе и Најробија са Цирихом а обавља и чартер летове.

НАСТАВАК У БРОЈУ 1164

ВЕЧЕ УЗ РАДИО
ХИТ СТРАНА

Петком у Забавнику а понедељком на Радио-Београду I, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, најбољи певачи, ансамбли и хитови!

Колико познајете РОЛИНГСТОУНСЕ?

1. Ко је најстарији а ко најмлађи члан познатог квинтета:
   а) Мик Џегер
   б) Бил Вајмен
   ц) Мик Тејлор
   д) Чарли Вотс
   е) Кент Ричард
2. Ролингстоунси су 1. новембра 1963. године издали једну песму из репертоара „Битлса". Њен назив је:
   а) I WANNA BE LOVED (Желим да будем вољен)
   б) I WANNA BE YOUR MAN (Желим да будем твој човек)
   ц) LITTLE BY LITTLE (Мало помало)
3. До данас се на тржишту појавило укупно:
   а) 15 ЛП плоча Ролингстоунса
   б) 20 ЛП плоча Ролингстоунса
   ц) 25 ЛП плоча Ролингстоунса

ОДГОВОРИ:

1. б) Бил Вајмен је најстарији а ц) Мик Тејлор — најмлађи
2. б) I WANNA BE YOUR MAN
3. б) 20 ЛП плоча

КАКО ДА ИМ ПИШЕМ?

Драган Стојнић, Поп Лукина 3, 11000 Београд

*

Даница Обренић, Гаврила Принципа 26, 11000 Београд

*

Славко Перовић, 27. марта 15, 11000 Београд

*

Есма Реџепова, Малог Радојице 53, 11000 Београд

*

Гвозден Радичевић, I булевар 14/22, 11070 Нови Београд

*

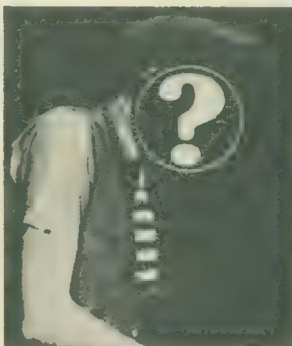
Уснија Реџепова, Лоле Рибара 53, 91000 Скопље

БЕРЗА ПЛОЧА

Продајем сингл плоче следећих извођача: »KINKS«, »10 CC«, »ROY C«, »MAC DAVIS«, »BEACH BOYS«, DAVE EDMUNDS, ADRIANO CELENTANO, JOHN BARRY, »THREE DOG NIGHT«, »CHICORI TIP«, »ALKARI«. Цијена једне плоче је 10 нд. Албум »Golden Bisquits« групе »THREE DOG NIGHT« за 100 нд. Продајем и оригиналне постере групе »FOCUS« и »STATUS QUO«

Милан Мандић
Ул. В. Делетића 9а/6
84320 Андријевица

ЗНАТЕ ЛИ КО ЈЕ ОВО?

ОДГОВОР:

ГИЛБЕРТ О'САЛИВЕН

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ЈЕДНО ЈЕ ПОЉЕ НА КРАЈУ ГРАДА ГДЕ У БОЈУ ЗА ЉУБАВ ДИКАН СТРАДА...

ТИ, ДРАГИ

Музика: **Сања Илић**
Текст: **Зафир Хаџиманов**

Изводи: **Бисера Велетанлић** (Опатија 74.)

На крају града једно поље,
на крају поља један пут.
Да, чудан неки пут
што тече као река
до мора што на јужном сунцу сја,
до мора и још даље те тражим ја.

На крају мора ново море,
на крају пута нови пут.
Да, чудан неки пут
што лети као птица
до сунца што на јужном мору сја,
до сунца и још даље те тражим ја.

Ти, ти си обала та
којој пловим ја.
Ти, ти си обала та
којој стижем ја...
Да, драги, ти!

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: ТИ, ДРАГИ можете чути у **понедељак 8. априла** ове године у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО која се налази **на I програму Радио-Београда од 20.00 до 22.00 часа!**

ИСКРЕНО

Када је чуо да су „Дип Парпл" у књизи светских рекорда представљени као најбучнија група на свету Јон Лорд, вођа овог чувеног енглеског квинтета, изјавио је следеће:

„Одувек сам желео да моје име доспе у књигу највећих остварења али бих био далеко срећнији да сам се у њој нашао због нечег што је уметнички вредније него бука од 117 децибела."

Познатом оргуљашу не може се замерити да је био неискрен!

БИСЕРА ВЕЛЕТАНЛИЋ:
КАКО САМ ПОЧЕЛА

„Као да је било тако давно ... а свега се ипак добро сећам. Имала сам седам година, носила као и све девојчице доколенице и волела да певам. Почела сам у једном певачком друштву, била сам увек у школском хору а често сам певала заједно са старијом Сенком. У то време бојала сам се самосталних наступа јер ме је мучио један „велики" проблем: шта са рукама? Те моје руке, којима сам тако махала и млатарала док сам певала, задавале су ми силну главобољу. Уместо да водим рачуна о песми ја сам збуњено мислила где да сакријем рођене руке. Мора да је то за гледаоце било веома смешно ... Захваљујући досетљивим пријатељима тај мој проблем некако сам решила. Дали су ми новине савијене у ролну коју сам док певам морала да држим тако да нисам ни могла да „машем". И мало-помало заборавила сам руке.

У детињству, као вероватно и свој деци, највећи идоли били су ми родитељи. Када сам имала 12-13 година узор ми је била старија сестра. На крају, када сам „одрасла" — у седамнаестој — упознала сам музику Саре Вон и Дакоте Стејтн и оне су постале моји узори. Уз њихову музику сам и ја некако музички сазревала. Полако сам стварала своје ставове и критеријуме. Захваљујући у првом реду тим великим певачицама и сама сам пронашла свој пут определивши се за озбиљнију музику. Тај избор није одмах дао резултате. У каријери, па и животу, ишла сам дужим и неизвеснијим путевима ...

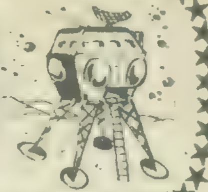
Данас ми не иде лоше. По неким анкетама изабрана сам за прву певачицу Југославије у 1973. години. А тако певам годинама ... Вишегодишњи боравак у иностранству, певање у другим условима и певање друге музике, умногоме су били пресудни за мене. Очврсла сам, постала прави професионалац и вратила се у земљу поново да покушам. Била сам свесна својих вредности. Нисам мислила да сам најбоља али сам знала да су ме тамо људи ценили. Знала сам да нећу изневерити ако ми се да права песма. Али, дуго сам била препуштена сама себи. Лутала сам, очекивала шансу, поверење ... Чак сам и побеђивала (Београдско пролеће 71.) али би се то брзо заборављало. У тренуцима малодушности помишљала сам на поновни одлазак у иностранство. Ако ништа друго, тамо је бар постојала могућност да нешто зарадим и певам оно што волим.

И онда је настао преокрет. Победила сам прошлог лета у Порторожу на фестивалу увек радо слушаних песама. Дакле, на једној чисто музичкој манифестацији. У то време почела сам сарадњу са Корнелијем-Батом Ковачем и ево, за десетак месеци, заједно смо издали три веома квалитетне плоче и добили лепе критике. Публика ме је прихватила. То ме нарочито радује пошто ја нисам „комерцијални" певач. По мени то је доказ разумевања и осећања људи за моје опредељење.

БИСЕРА
ВЕЛЕТАНЛИЋ
политикин
ЗАБАВНИК
Снимио: Љ. Патрногић

Фантастична прича

РОБЕРТ ЛОРИ

ТАЧНОСТ пре свега

УРЕДНИ КЊИГОВОЂА СВЕ ЈЕ ТАЧНО ПРЕДВИДЕО: И МЕСТО И ВРЕМЕ СЛЕТАЊА ВАНЗЕМАЉСКОГ БРОДА. НАЧИНИО ЈЕ САМО ЈЕДНУ МАЛУ ГРЕШКУ.

Џерард Буфус је био крајње уредан нежења. Живео је у уредном стану који се састојао од кухиње, купатила, спаваће и радне собе. Радна соба је била посебно уредна. Чак и ексерчићи којима је била причвршћена на зид карта целог света били су подједнако удаљени један од другог, распоређени с таквом симетријом коју је само Џерард Буфус могао да створи.

Било је тешко бити уредан у једном тако неуредном граду какав је Чикаго, али Џерарду Буфусу је то савршено успевало. У његовом животу није било ни пријатеља ни пријатељица. Радио је у рачуноводству једне велике компаније, био је тип рачуновође какав се данас не може готово ни замислити — педантан и уредан до фанатизма, и пре свега апсолутно уравнотежен.

Прорачуни

Узмимо његова одела, на пример. Џерард Буфус је бирао само строго симетрична одела. Ако су била пругаста, пруге су морале бити савршено правилне. Све његове кравате биле су једнобојне. Шарене кравате дубоко би вређале његов смисао за равнотежу.

Употребљавао је иглу за кравату. Пустити кравату да слободно вијори ужасно би му сметало. Али, игла је морала бити тачно центрирана, о чему је строго водио рачуна.

Кад је напунио 41 годину, Џерард Буфус је обојио косу у црно. Није то учинио да би изгледао млађи. Глупости! Мирно би трпео проседу косу кад би беле власи биле правилно распоређене на обе слепоочнице. Пошто није било тако, обојио је косу.

Без свог дубоког смисла за равнотежу, Џерард Буфус никад не би успео у својим прорачунима који ће му, како је рачунао, донети светску славу. Карта обешена на зиду радне собе чинила је део тих прорачуна. Свака тачкица у боји представљала је место где се, према потврђеним извештајима, спустио неки летећи тањир, или је пак покушао да се спусти.

— Живи организми који су у стању да реше проблеме васионских летова могу припадати само некој уредној раси — објашњавао је једном Џерард Буфус групи учесника конгреса о летећим тањирима који се одржавао у Чикагу. — Њихова слетања на Земљу, без обзира на намере, морају бити у потпуној хармонији са местом и временом: тај план мора да је ремек-дело прецизности. Довољно је само да откријемо овај план и бићемо у стању да тачно предскажемо кад ће се и где догодити будућа слетања.

— Зар је то важно? — рекао је један од присутних. — Ја бих, рецимо, много више волео да знам какав је брачни живот тих људи из летећих тањира.

То је био први и последњи пут што Џерард Буфус присуствује једном таквом скупу. Али, наставио је своја испитивања. Сваку вест о слетању неког „тањира" брижљиво је проверавао, како би с највећом могућом тачношћу одредио где и када се то догодило и да ли се стварно догодило.

Чежња за пријатељем

Ово није био обичан хоби, или га бар Џерард Буфус није таквим сматрао. Било је од највеће важности да се ванземаљска бића, кад једном реше да ступе у разговор са становницима Земље, обрате неком као што је Џерард Буфус. Тек у том случају странци би стекли добар утисак о Земљанима. Али, колико је Џерард Буфус знао — а знао је доста — није на Земљи било много особа као што је Џерард Буфус. Тако је, значи, све почивало на његовим плећима.

Поред тога, имао је и један лични разлог. Дубоко у себи, он је желео да има пријатеља. Ванземаљски становници, пошто су уредан свет, били би савршени пријатељи. Самоћа је била непријатно осећање, које је реметило равнотежу.

Тако је Џерард Буфус све своје слободно време проводио у рачунању, у убележавању примећених слетања, правећи хипотетичне али логичне закључке о слетањима која су се догодила без сведока и која, дакле, нису била забележена.

Његово прво предвиђање тицало се једног слетања до којег ће доћи за три недеље, у области јужно од Каракаса, у Венецуели. Погодио је! После тога успео је да одреди, са приближношћу од једног квадратног километара и са могућном временском разликом од два часа, једно слетање у близини Корка, у Ирској.

Кад се ванземаљски брод, велик као игралиште за кошарку, приближио тлу, проломио се урлик.

Према његовим прорачунима, требало је да дође до још три слетања у удаљеним местима пре него што се најзад одигра и једно ту, у близини.

Велики дан

Био је срећан кад је открио да његов рачун у банци неће бити много смањен због тог путовања. Узеће авионску карту до Бингхемптона, у држави Њујорк, а онда ће изнајмити аутомобил којим ће се пребацити оних неколико километара северно од овог места. Једино што га је мало нервирало било је то да ће до овог слетања-доћи тек за осам месеци.

Чекање је употребио да проконтролише, ко зна по који пут, своје прорачуне и да простудира топографске карте зоне северно од Бингхемптона, како би што прецизније одредио тачку на коју ће се спустити летећи тањир.

А онда, тако рећи пре него што је Џерард Буфус био сасвим спреман, дошао је дан његовог састанка с тачним и уредним ванземаљским бићима.

Ноћ је била мрачна. Џерард Буфус је имао на себи беспрекорно летње одело са једва приметним тамним пругама. Било је 22.30 часова. Морао је да чека још петнаест минута, бар тако су говорили његови прорачуни. Осећао је како сав подрхтава од нестрпљења, и то му није било пријатно: узбуђење није умесно у таквом једном тренутку. Мир, прецизност, хладно расуђивање... ето шта је одговарало тој прилици. Учинио је напор да контролише дисање.

Још за дана разгледао је околину и закључио да, логички, долази у обзир само једно једино место за слетање: једна зараван покривена ниским растињем. Џерард Буфус се шћућурио иза једног жбуна. Не би било пожељно да га примете пре времена. До тог тренутка, изгледало је да странци избегавају сваки додир са становницима Земље, можда зато да не би заплашили каквог припростог јадника. Али кад им Џерард Буфус буде пришао, пошто слете, показавши им недвосмислено да их је чекао, онда, ма колико били изненађени, одлучиће се да проговоре.

Извесна бојазан почела је да мучи Џерарда Буфуса. А ако не дођу? Постојало је хиљаду могућности да њихови, и његови, прорачуни буду поремећени. Неки механички квар на летелици, на пример. Или су можда закључили свој програм истраживања на Земљи. Или — ово је била најгора претпоставка — можда су изменили првобитни план, како би прешли на следећу фазу. У том случају, он ће на крају ипак открити нов распоред слетања, али то би значило да је пропао труд уложен у току свих ових протеклих година.

Дигао је поглед у небо и — угледао га.

Била је то мала, светла тачка. У првом тренутку неко би можда помислио да је звезда. Али, постајала је све светлија, све већа, све ближа.

„Има облик цигаре", помислио је Џерард Буфус. Затим, пошто се још боље сакрио у жбуњу, приметио је како тај предмет све више добија облик тањира. Светли тањир с бело-зелено-плавим одблесцима који се кретао брзо, сигурно и уредно преко црног неба.

Још три минута

„Још мало", помислио је Џерард Буфус и погледао на часовник. Недостајало је још три минута до слетања, према његовим предвиђањима.

Наравно, у џепу му је била коверта са прорачунима; био је сигуран да ће дошљаке интересовати да знају како је он успео да открије место на које ће се спустити. Покушао је да контролише дисање које је опет постало убрзано. Ипак је дозволио себи један симетрични осмех задовољства.

Два минута и педесет секунди касније, осмех му је ишчезао са усана. У целом свом раду, у својим испитивањима, у прорачунима, начинио је једну малу грешку. Толико је био обузет проблемом локализовања тачног места слетања да је потпуно сметнуо с ума шта се може догодити некоме ко се нађе на том месту у тренутку кад се тешка летелица спусти.

Осмех је, дакле, ишчезао са усана Џерарда Буфуса и један урлик је процепио ваздух у тренутку кад је ванземаљски брод, велики као игралиште за кошарку, претворио његово тело, обучено у лепо скројено летње одело, у обичну кашу.

Тањир је слетео тачно у предвиђено време и тачно на предвиђено место.

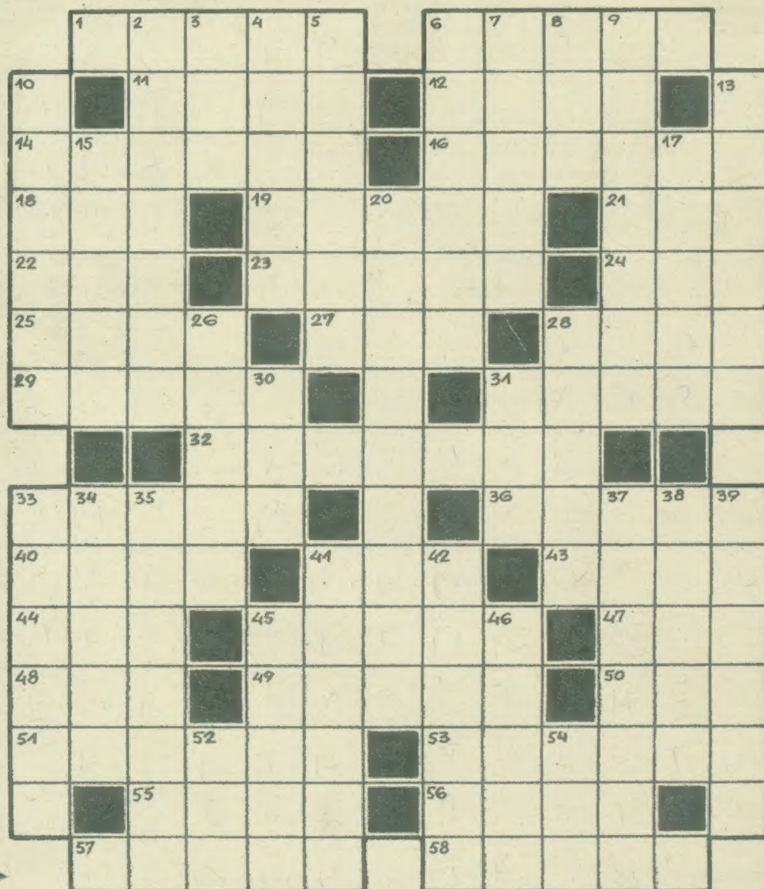
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) дрвено седло, 6) град на Јадрану, 11) плитка кухињска посуда, 12) наша планина, 14) заоставштина (турц.), 16) рударски радници, 18) спортска торба, 19) аустријски фудбалски клуб, 21) пустиња у Индији, 22) превлака на Малаки, 23) један дан у недељи, 24) песма узвишеног садржаја, 25) муслиманско женско име, 27) црна креда, 28) дизалица, 29) река у Француској, 31) трагови дивљачи, 32) скуп, 33) мера за јачину електричне струје, 36) неочекиван напад, 40) посољен, 41) лична заменица, 43) наш режисер (Јовановић), 44) западнонемачки систем за емитовање ТВ програма у боји, 45) осећај пред јавни наступ, 47) грчки и латински предлог који у сложеницама означава нешто бивше, 48) жена првог човека, Адама (мит.), 49) позната патент-брава, 50) амерички певач (Кинг Кол), 51) банкарски интереси, 53) листићи спортске прогнозе, 55) личност из приповетке Иве Андрића, 56) прибор за рад, 57) олујни ветар, 58) загребачки филмски глумац (Антун).

УСПРАВНО:

2) пустиња у Чилеу, 3) немачки књижевник Томас („Чаробни брег"), 4) предња страна, лик на кованом новцу, 5) земљорадници, 6) борба с биковима, 7) неповољно мишљење, 8) енглески хемичар Александар, добитник Нобелове награде, 9) говорници (лат.), 10) француски научник Блез (1623—1662), 13) угњетачи, 15) бивши француски државник (Андре), 17) радио-локатор, 20) полуострво у Грчкој, 26) јак отров, 28) група, разред у научним класификацијама, 30) мера за површину у Енглеској и САД, 31) француска глумица (Жирардо), 33) поглед, став, 34) наша река, 35) јак бродски конопац, 37) преместити, однети на друго место, 38) исповедник, 39) амерички филмски глумац (Хофман), 41) град у Француској, 42) сметан, спутаван, 45) очева сестра, 46) хунски војсковођа („Бич божји"), 52) атлетски сплитски клуб (скр.), 54) глиб, блато.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) мост, 4) пет, 7) срам, р, 10) Караванке, е, 11) Ануј, 13) Рас, 14) Амон, 16) копно, д, 18) алиби, в, 19) арабица, е, 22) миш, 24) онако, 25) тло, 27) анал, 29) Аро, 30) дроб, 31) рапорт, 32) навада, 33) траг, 34) Ели, 36) авал, 37) Ист, 38) змија, 40) Ана, т, 41) Алабама, и, 43) звоно, е, 45) орати, 48) Роми, 49) Крк, 51) етик, а, 52) станарина, а, 53) кика, 54) алт, 55) Арад.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11000 Београд, Македонска 29. Директор Миробуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 132,00 дин, полугодишња 66,00 дин, тромесечна 33,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 264,00 дин, полугодишња 132,00 дин, тромесечна 66,00 дин. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: DM 46 — $ 16 — Ff 73 — Sfr 53 — Skr 73. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35 I тел. 22-711.

На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-29 73-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

СВАКИ КУПАЦ БИБЛИОТЕКЕ „ХОРИЗОНТИ" ДОБИЈА ИЗВАНРЕДАН ПОКЛОН

Библиотеку „СПЕКТАР" од 10 књига у вредности од 116 дин.

и посебан попуст — само за читаоце „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА"

БИБЛИОТЕКА „ХОРИЗОНТИ"

Балзак: БЕАТРИСА
Хемингвеј: ЗБОГОМ ОРУЖЈЕ
Ремарк: НЕБО НЕМА ЉУБИМАЦА
Брандис: МАЈКА БРАЋЕ КРУЉ
Ђојтвагнер: СИМОНА
Фокнер: ВОЈНИКОВА НАГРАДА
Латреги: ЦЕНТУРИОНИ
О'Хенри: ЧАРОБНИ ПОЉУБАЦ
Пирандело: ПОКОЈНИ МАТИЈА ПАСКАЛ
Шамајкин: СРЦЕ НА ДЛАНУ
Тендрјаков: ЗА ДАНОМ КОЈИ ПРОТИЧЕ
Тестори: ЂИЛДА ИЗ УЛИЦЕ МАК-МАОН
Тресел: ЧОВЕКОЉУПЦИ У РИТАМА
Тролоп: ШКОЛА ДОКТОРА ВЕТРЛА
Тролоп: ТУТОР
Тобино: ИЛЕГАЛЦИ
Жукровски: МРВИЦЕ СВАДБЕНЕ ТОРТЕ

Библиотека „Хоризонти" садржи 17 значајних дела познатих светских књижевника, као што су: Балзак, Хемингвеј, Ремарк, Џокнер и др. Све књиге у овој библиотеци штампане су ћирилицом, повезане у платно, формата 14x20 см., обима од преко 5600 страница.

ИЗВАНРЕДНИ УСЛОВИ КУПОВИНЕ:

Библиотека „Хоризонти" може се, купити за ГОТОВО или на ОТПЛАТУ. Редовна цена ове библиотеке, која садржи 17 књига, је 377.— дин., међутим ако се купи за готово добија се за само 300.— дин. На отплату цена износи 368.— дин. (8 рата по 46.— дин.). Без обзира да ли узима за готово или отплату, сваки купац добија бесплатно библиотеку „Спектар" од десет књига.

ПОКЛОН библиотека „СПЕКТАР" садржи познате и занимљиве романе забавног карактера:

Џемс: ЈЕДАН ЛОНДОНСКИ ЖИВОТ
Фицџералд: С ОВЕ СТРАНЕ РАЈА
Иљф-Петров: СЈАЈАН ЧОВЕК
Џандар: ДЕВОЈКА И ХИЉАДУ ЗАЉУБЉЕНИХ
Розамонд: ПОЗИВ НА ИГРУ
Музил: ПОМЕТЊА МЛАДОГ ТЕРЛЕЗА
Расел: ЂАВО У ПРЕДГРАЂУ
Сименон: УДОВАЦ
Веркор: СИЛВА
Аксјонов: ЗВЕЗДАНА ВОЗНА КАРТА

Све књиге штампане су ћирилицом, обима преко 2200 страна, повезане у полуплатно, формата 12x19 см.

ИП „НАРОДНА КЊИГА" 11001 Београд, Шафарикова 11

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем библиотеку „ХОРИЗОНТИ" 1—17
1. ЗА ГОТОВО по цени од 300.— дин. и платићу је поштару кад ми донесе библиотеку (поузећем).
2. НА ОТПЛАТУ по цени од 368.— дин. у осам месечних рата по 46.— дин. Прву рату платићу поштару кад ми донесе библиотеку.

Са наручeним књигама испоручићете ми бесплатно библиотеку „СПЕКТАР".

(Купац)

(Пошт.број,место,улица и број)

(Овера предузећа за купце на отплату) (Потпис купца)

Попуни, изрежи, залепи на дописницу и пошаљи на адресу: ИП „НАРОДНА КЊИГА", 11001 Београд, Шафарикова 11.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

МУВА КОЈА УСПАВЉУЈЕ

Драга Редакцијо,
желио бих да у малој пошти објавите неколико података о мухи це-це.

Жељко Ивановић,
Сисак

Мува це-це убраја се у породицу Muscidae и најопаснија је од свих врста мува које сишу крв. Узрочник

је тешке болести спавања која је нарочито распрострањена у екваторијалном појасу где мува це-це и живи. Претпоставља се да је веома често преносе неке врсте антилопа које су имуне на болне и заразне уједе овог инсекта. Болест спавања није једина болест коју преноси мува це-це. Она је такође преносилац клица смртоносне сточне болести нагане од које у пределима где живи ова мува страда велик број стоке.

ИСТРАЈНА КЛАРА ЦЕТКИН

Драги Забавниче,
желео бих да сазнам нешто више о Клари Цеткин.

Слободан Јовановић,
Титово Ужице

Клара Цеткин, близак сарадник Енгелса и Лењина, рођена је 1857. године у Немачкој. Социјалистичком покрету прилази већ осамдесетих година прошлог века због чега је 1882. морала да напусти Немачку. Живећи као емигрант у Француској, Аустро-Угарској, Италији и Швајцарској активно ради у пролетерским организацијама ових земаља. Године 1890. враћа се у Немачку где руководи женским пролетерским покретом. Као истакнути радник Друге и Комунистичке интернационале, Клара Цеткин је један од оснивача КП Немачке, познати писац, публицист и изванредан говорник. Женски међународни раднички покрет основан је по њеној замисли. Захваљујући њеном залагању одржана је 1907. године Прва међународна конференција жена на којој је Клара Цеткин изабрана за секретара. Три године касније, 1910, Међународна конференција жена прихватила је у Копенхагену њен предлог да се **8. март прогласи за**

празник свих жена-радница. Од тада, дакле већ 64 године, 8. март се у целом свету слави као међународни дан свих жена, без обзира какав посао обављају и каква им је боја коже. За време I светског рата, због изразитог антиратног држања, Клара Цеткин је у затвору. Од оснивања КП Немачке члан је ЦК и посланик КП у Рајхстагу све до доласка Хитлера на власт. Била је и председник ИК међународне помоћи револуционарима.

У време кад власт у Немачкој преузимају фашисти, Клара Цеткин поново диже глас против насиља и рата. Мада већ тешко болесна, у августу 1932. путује у Берлин из Москве, где је живела, да би у Рајхстагу ватреним говором указала на фашистичку опасност и потребу окупљања свих антифашистичких снага. Годину дана касније, 1933. умрла је у Москви.

ПОБЕДИО И АЉЕХИНА!

Драги Забавниче,
иако смо поклоници древне игре на 64 поља, мало знамо о чувеном совјетском шахисти Арону Нимцовичу. Надамо се да ћеш у Малој пошти објавити нешто о овом великану шаха.

Читаоци из Куле

Шаховски стручњаци, новинари и љубитељи ове старе игре и данас често спомињу Арона Нимцовича.

Овај шаховски велемајстор рођен је у Риги 1886. године. Скоро до краја живота, 1935, Нимцович је на неколико великих шаховских турнира приказао игру и нове варијанте због којих је и данас његово име неизбежно у историји модерног шаха и шаховске теорије. На турниру у Дрездену 1926. године заузео је прво место испред славног Аљехина. Поред редовног учествовања на многим турнирима, Нимцович се бавио и шаховском теоријом коју је обогатио делима „Мој систем", „Блокада" и „Пракса мог система".

СТАРИ ЗАБАВНИЦИ

Драга Редакцијо,
волио бих да преко Забавника замолим све читаоце који имају бројеве мог омиљеног листа 1050, 1052, 1061, 1063, 1066, 1067, 1070 и 1072 да ми се јаве.

Драган Пајић,
Дике Лопандића 147/а
75320 Бијељина

ЗА ПРОНАЛАЗАЧЕ

Драга Редакцијо,
желео бих да у Малој пошти објавите адресу Савезног завода за патенте.

Славенко Човић,
Пријепоље

Адреса коју тражите и која ће, вероватно, интересовати и све оне

који су пронашли неки нови патент је: Савезни завод са патенте СФРЈ, Маршала Тита 2, 11000 Београд.

СТРИП ЗА ДИНАР

Драга Редакцијо,
продајем 50 стрипова „Политикиног забавника". Цена овог комплета је 40 динара, а поједини бројеви 1 динар.

Драган Павловић,
Партизанска 123
22416 Огар

АДРЕСА ЗЛАТНОГ СТРЕЛЦА

Драги Забавниче,
желела бих да у Малој пошти објавиш адресу нашег фудбалског репрезен-

тативца Јосипа Каталинског, стрелца победоносног гола на утакмици са Шпанијом.

Невенка Радаковић,
Сурдулица

Адерса фудбалера чији гол води репрезентацију Југославије на светско првенство је: **Јосип Каталински,** 6. пролетерске бригаде 1, 71000 Сарајево

WALT DISNEY

МИКИ

